Ayça Pekmez Bahçeci

Öğr. Gör. Dr., Gaziantep Üniversitesi/Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu, Gaziantep/Türkiye
Lecturer Dr., Gaziantep University/Vocational School of Social Sciences, Gaziantep/Türkiye
eposta: aycabahceci@gantep.edu.tr
https://orcid.org/0000-0002-5649-4631 - RorID: https://ror.org/020vvc407

Mehmet Pekmezci

Öğr. Gör. Dr., Gaziantep Üniversitesi/ Nizip Meslek Yüksekokulu, Gaziantep/Türkiye
Lecturer Dr., Gaziantep University/Nizip Vocational School, Gaziantep/Türkiye
eposta: mehmetpekmezci27@gmail.com
https://orcid.org/0000-0001-6628-9116 - RorID: https://ror.org/020vvc407

Burak Büyükoğlu

Doç. Dr., Gaziantep Üniversitesi/Nizip Meslek Yüksekokulu, Gaziantep/Türkiye
Assoc. Prof. Dr., Gaziantep University/Nizip Vocational School, Gaziantep/Türkiye
eposta: burakbuyukoglu@hotmail.com
https://orcid.org/0000-0002-1174-3112 - RorID: https://ror.org/020vvc407

Atıf/Citation: Pekmez Bahçeci, Ayça, Mehmet Pekmezci ve Burak Büyükoğlu. 2026. Ortadoğu ve Kafkasya'dan Avrupa'ya Sığınma Hareketleri: Çatışma Şokları ve Türkiye'nin Ara Mekân Rolü. *Avrasya Uluslararası Araştırmalar Dergisi*, 14/4, 2076-2124. **https://doi.org/10.33692/avrasyad.1981474**

Makale Bilgisi / Article Information

Yayın Türü / Publication Type:	Araştırma Makalesi/Research Article
Geliş Tarihi /Received:	29.06.2026
Kabul Tarihi/Accepted:	28.09.2026
Yayın Tarihi/Published:	15.10.2026

FIRST ASYLUM APPLICATIONS IN EUROPE FROM THE MIDDLE EAST AND CAUCASUS: CONFLICT SHOCKS AND TURKEY'S ROLE AS AN IN-BETWEEN SPACE

Abstract

Throughout history, millions of people have been displaced as a result of ethnic cleansing, nation-building processes, and the partition of states. Forced migration is a multidimensional phenomenon arising from the interaction of armed conflicts, political repression, natural disasters, human rights violations, and economic vulnerabilities. Under such circumstances, individuals and communities are compelled to move across geographical borders against their will in order to survive, transforming mobility into a process centered on seeking asylum. In this context, the present study examines first-time asylum applications submitted from nine origin countries in the Middle East and the Caucasus to twenty-nine European destination countries during the 2018–2025 period using a country-origin, destination-country, and monthly

panel dataset. The primary objective is to empirically assess whether sudden conflict shocks in origin countries—including violence against civilians, conflict-related fatalities, and crisis intensity—have direct and systematic effects on asylum applications in Europe. The findings demonstrate that sudden conflict shocks alone do not lead to a direct or consistent increase in asylum applications. Instead, previous asylum application flows (path dependency), the level of economic vulnerability in origin countries (measured by GDP per capita), and the number of forcibly displaced persons residing in Türkiye exhibit stronger, more consistent, and statistically significant relationships with asylum applications. Rather than conceptualizing Türkiye merely as a passive transit country, the study identifies it as an interactive "in-between space" where migration decisions, waiting periods, and destination choices are shaped. Consequently, the study argues that asylum applications should not be interpreted as automatic responses to sudden crises but rather as outcomes of the interaction between conflict-induced pressures, existing migration infrastructures, and the dynamics of transit spaces.

Keywords: Forced Migration, Asylum Applications, Conflict Shocks, In-Between Space, Migration Economics, Route Dependency.

ORTADOĞU VE KAFKASYA KAYNAKLI AVRUPA'DAKİ İLK SIĞINMA BAŞVURULARI: ÇATIŞMA ŞOKLARI VE TÜRKİYE'NİN ARA MEKÂN ROLÜ

Öz

Tarih boyunca milyonlarca insan etnik temizlik, ulus inşası süreçleri ve ülkelerin bölünmesi sonucunda yerinden edilmiştir. Zorunlu göç olarak tanımlanan bu olgu, silahlı çatışmalar, politik baskılar, afetler, insan hakları ihlalleri ve ekonomik kırılganlıkların etkileşimi sonucunda ortaya çıkan karmaşık süreçlerin ürünüdür. Bu koşullar altında bireyler ve topluluklar, kendi iradeleri dışında yaşamlarını sürdürebilmek amacıyla coğrafi yer değiştirmeye zorlanmakta ve bu hareketlilik çoğu zaman sığınma arayışıyla sonuçlanmaktadır. Bu noktadan hareketle araştırma, 2018–2025 döneminde Ortadoğu ve Kafkasya bölgesinde yer alan dokuz kaynak ülkeden Avrupa'daki yirmi dokuz hedef ülkeye yapılan ilk sığınma başvurularını kaynak ülke–hedef ülke–ay düzeyinde analiz etmektedir. Çalışmanın temel amacı, kaynak ülkelerde meydana gelen ani çatışma şoklarının (sivillere yönelik şiddet, çatışma kaynaklı ölümler ve kriz yoğunluğu) Avrupa'daki sığınma başvuruları üzerindeki doğrudan ve sistematik etkilerini ampirik olarak değerlendirmektir. Bulgular, ani çatışma şoklarının tek başına Avrupa'ya yapılan sığınma başvurularını doğrudan ve düzenli biçimde artırmadığını göstermektedir. Buna karşılık, geçmiş sığınma başvuru akışlarının (rota bağımlılığı), kaynak ülkelerdeki ekonomik kırılganlığın (kişi başına düşen gelir düzeyi) ve Türkiye'de bulunan koruma kapsamındaki zorla yerinden edilmiş nüfus stokunun sığınma başvuruları ile daha güçlü, tutarlı ve istatistiksel olarak anlamlı ilişkiler sergilediği tespit edilmiştir. Çalışma, Türkiye'yi yalnızca pasif bir geçiş ülkesi olarak değerlendirmek yerine, göç kararlarının, bekleme sürelerinin ve nihai yönelimlerin şekillendiği etkileşimsel bir "ara alan" olarak kavramsallaştırmaktadır. Sonuç olarak çalışma, sığınma başvurularının ani krizlere verilen otomatik tepkilerden ziyade, krizlerin yarattığı baskılar ile mevcut göç altyapısı ve ara alan dinamikleri arasındaki etkileşim sonucunda ortaya çıktığını ileri sürmektedir.

Avrasyad e-ISSN: 2147-2610

Anahtar Kelimeler: Zorunlu Göç, Sığınma Başvuruları, Çatışma Şokları, Ara Alan, Göç Ekonomisi, Rota Bağımlılığı.

Giriş

Uluslararası ticaret sadece mal ve sermaye akışı ile sınırlı değildir. Küreselleşen ekonomilerde sınırların ortadan kalkmaya başlaması ile emek hareketliliği her geçen gün artış göstermektedir. Bu nedenle emek hareketliliği ekonomik ve ticari göstergeler açıdan incelenmesi gereken önemli konulardan biri olarak ön plana çıkmaktadır. İnsan hareketliliği 21. yüzyılın en önemli sorunlarından biri haline gelmektedir. Dünya genelinde yerinden edilmiş kişilerin sayısının tarihin en yüksek seviyesinde olduğu tahmin edilmektedir. Küresel ölçekte insan hareketliliği dikkate alındığında, günlük bazda on milyonlarla ifade edilen uluslararası sınır geçişleri, yıllık ortalamada yaklaşık üç milyarlık bir hacme ulaşmaktadır (Osman vd., 2024:2). İnsanlar, onları menşe ülkelerinden uzaklaştıran veya ev sahibi ülkelere çeken belirli faktörler nedeniyle göç etmektedir (Tsegay, 2023: 4). Everett Lee tarafından ortaya atılan itme-çekme kuramı insanların göç etme kararlarını menşe bölgesiyle ilgili faktörler, varış bölgesiyle ilgili faktörler, araya giren engeller ve kişisel faktörler olmak üzere dört temel analitik kategori ekseninde açıklamaktadır (Lee, 1966: 50). Kuramın merkezinde yer alan menşe bölgesine dayanan "itici faktörler", zorunlu göçlerin gerçekleştiği durumlarda; genellikle çatışma, siyasi baskı ve ekonomik istikrarsızlığın iç içe geçtiği çok boyutlu kriz süreçleri şeklinde ortaya çıkmaktadır (Castles vd., 2014: 27).

Hem arz hem de talep faktörleri uluslararası göç akışlarını etkilemektedir. Göçmenlerin ekonomik ve ekonomik olmayan teşviklere göre hareket etme kararları, işgücü hareketlerinin arz tarafını şekillendirirken, ev sahibi ülkenin göç politikası ise talep tarafını, yani hedef ülkedeki göçmen talebini temsil etmektedir (Mayda, 2010: 1254). Özellikle Ortadoğu ve Kafkasya gibi uzun süreli siyasal istikrarsızlık, dönemsel çatışma yoğunlaşmaları ve farklı ölçeklerde yerinden edilme deneyimleri yaşayan bölgelerde, Avrupa'ya yönelen sığınma başvurularını yalnızca tekil güvenlik şokları üzerinden açıklamak sınırlı bir çerçeve sunmaktadır. Çatışma, bireyleri ve haneleri yer değiştirmeye zorlayan temel itici faktörlerden biri olsa da, bu baskının hangi zamanda, hangi güzergâh üzerinden ve hangi hedef ülkeye yönelen sığınma başvurusuna dönüşeceği daha karmaşık mekanizmalar tarafından belirlenmektedir (Düvell, 2012: 415).

Türkiye, sınır komşularında yaşanan siyasal problemler, güvenlik endişeleri, ekonomik istikrarsızlıklar ve menşe ülkelerindeki kültürel yakınlık gibi nedenlerden dolayı Cumhuriyetin ilk döneminin aksine günümüzde göç gönderen ülke konumundan göç alan ülke konumuna gelmiştir (İçduygu ve Yükseker, 2012: 443). Nitekim toplumsal yapıların dinamik doğası gereği bu tür değişim ve dönüşümler yaşanabilmektedir. Bu nedenle sığınma başvuru süreçlerini anlamak için sadece çatışma yoğunluğu değil; önceki göç akımları, hedef

ülke bağlantıları, ekonomik kapasite ve ara ülkelerde oluşan bekleme ya da tutunma alanlarının da dikkate alınması gerekmektedir.

Bu çalışma, 2018–2025 döneminde Ortadoğu ve Kafkasya'dan Avrupa'ya yapılan ilk sığınma başvurularını kaynak ülke-hedef ülke-ay düzeyinde incelemektedir. Analizin temel sorusu, kaynak ülkelerde ortaya çıkan çatışma şoklarının Avrupa'ya yönelen ilk sığınma başvurularını doğrudan ve sistematik biçimde artırıp artırmadığıdır. Bu soru, mevcut literatürdeki iki temel tartışmayı bir araya getirmektedir. İlk tartışma, çatışma ve fiziksel tehditlerin zorunlu göç üzerindeki etkisine odaklanmaktadır. Bu yaklaşım, şiddet, can güvenliği tehdidi ve siyasal baskının yerinden edilmeyi tetiklediğini vurgulamaktadır (Davenport vd., 2003; Moore ve Shellman, 2007). İkinci tartışma ise sığınma başvurularının hedef ülke seçimi, ekonomik koşullar, politika ortamı ve yerleşik göç ağları tarafından şekillendiğini ileri sürmektedir (Hatton, 2004; Mayda, 2010; Neumayer, 2004). Bu çalışma, söz konusu iki hattı aynı ampirik çerçevede birleştirerek çatışma şoklarının etkisini rota sürekliliği, ekonomik kırılganlık ve Türkiye'nin ara mekân rolüyle birlikte değerlendirme amacıyla yapılmıştır.

Makalenin katkısı üç düzeyde ortaya çıkmaktadır. İlk olarak çalışma, çatışma-göç ilişkisini toplam ülke akımları yerine kaynak ülke-hedef ülke-ay düzeyinde inceleyerek Avrupa'ya yönelen başvuruların "dyad (kaynak ülke-hedef ülke ikilisi)" temelli yapısını görünür kılmaktadır. Bu yaklaşım, belirli bir kaynak ülkede yaşanan şokun Avrupa'ya toplam başvuru üretip üretmediğinin ötesine geçerek, bu başvuruların hangi hedef ülke hatlarında süreklilik kazandığını analiz etmeye olanak tanır. İkinci olarak çalışma, çatışma şoklarını farklı biçimlerde ölçmektedir: sivillere yönelik şiddet, ölüm sayıları, çatışma yoğunluğu eşikleri ve kümülatif baskı göstergeleri birlikte kullanılmaktadır. Böylece sonuçların tek bir şok tanımına bağlı olup olmadığı test edilmektedir. Üçüncü olarak makale, Türkiye'yi yalnızca Avrupa'ya geçişte kullanılan pasif bir transit alan olarak değil, sığınma başvuru süreçlerinin tutulduğu, geciktiği ve yeniden yönlendirildiği bir ara mekân olarak ele almaktadır. Bu yönüyle çalışma, transit göç kavramının eleştirel biçimde yeniden düşünülmesi gerektiğini vurgulayan literatürle paralellik göstermektedir (Düvell, 2012; İçduygu ve Yükseker, 2012).

Ampirik bulgular, çatışma şoklarının Avrupa'ya yönelen ilk sığınma başvurularını tek başına güçlü ve istikrarlı biçimde açıklamadığını göstermektedir. Buna karşılık geçmiş başvuru akımları, kaynak ülkelerdeki ekonomik kırılganlık ve Türkiye'deki koruma kapsamındaki zorla yerinden edilmiş nüfus stoku, ilk sığınma başvurularıyla daha tutarlı ilişkiler göstermektedir. Bu sonuç, çatışma ile sığınma başvuruları arasındaki bağın mekanik bir tepki biçiminde değil, rota bağımlılığı ve ara mekân dinamikleri üzerinden okunması gerektiğini ortaya koymaktadır. Dolayısıyla makale, Avrupa'ya yönelen sığınma başvuru örüntülerini ani krizlerin doğrudan sonucu olarak değil, kriz baskısı ile mevcut göç altyapısı arasındaki etkileşimin ürünü olarak değerlendirmektedir.

Avrasyad e-ISSN: 2147-2610

Literatür

2010 yılından bu yana şiddetlenen çatışmaların yoğunlaşması sonucu, hem ülke içinde hem de uluslararası alanda yerinden edilmiş kişilerin sayısı ve yeni sığınma başvurularının hacmi son yıllarda artmaktadır (Conte ve Migali 2019:394). Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği Ofisi'ne (UNHCR 2025) göre, kendi yetki alanındaki insan sayısı son on yılda yaklaşık iki katına çıkarak 63,9 milyondan 129,4 milyona ulaştığını belirtmektedir. Bu çalışmada göç ve sığınma kavramları birbirinden ayrı ele alınmaktadır. Göç, bireylerin ekonomik ve sosyal yaşam koşullarını iyileştirmek amacıyla, herhangi bir zorlama olmaksızın bulundukları ülkeyi terk etmelerini ifade eder. Sığınma ise kişilerin zulüm korkusu veya yaşamlarına yönelik bir tehdit nedeniyle zorunlu olarak ülkelerini terk etmeleri sonucunda ortaya çıkar; başvurunun kabul edilmesi hâlinde kişi, başvurduğu ülkenin hukuku çerçevesinde bir uluslararası koruma statüsü (örneğin mültecilik, ikincil koruma veya geçici koruma) kazanır. Sığınma hareketlerine veya ilk sığınma başvurularına etki eden ekonomik faktörlerin değerlendirmeye alınması mümkün olmakla birlikte, bu tür faktörler tek başına bir sığınma başvurusunun hukuki kabulü için bir sebep oluşturmamaktadır; çalışma boyunca bu kavramsal ayrım gözetilmektedir. Sık sık aynı anlamlara geldiği düşünülen mülteci ve sığınmacı kavramları hukuki statü farklılıklarından dolayı ayrı durumları ifade etmektedir (Osman vd. 2024:2-3). Mülteci kavramının küresel ölçekte bağlayıcı hukuki tanımı, Mültecilerin Hukuki Durumuna İlişkin 1951 Cenevre Sözleşmesi ve bu Sözleşme'yi güncelleyen 1967 Protokolü'nde yer almaktadır. Sözleşme'ye göre mülteci, ırkı, dini, tabiiyeti, belli bir toplumsal gruba mensubiyeti veya siyasi düşünceleri yüzünden zulme uğrayacağından haklı sebeplerle korktuğu için vatandaşı olduğu ülkenin dışında bulunan ve bu ülkenin korumasından yararlanamayan ya da söz konusu korku nedeniyle yararlanmak istemeyen; yahut tabiiyeti yoksa ve bu tür olaylar sonucu önceden yaşadığı ikamet ülkesinin dışında bulunan, oraya dönemeyen veya söz konusu korku nedeniyle dönmek istemeyen her şahsı ifade eder (1951 Cenevre Sözleşmesi; 1967 Protokolü). Uluslararası Göç Örgütü'nün (IOM) tanımı da bu unsurları büyük ölçüde yansıtmaktadır: mülteciler, ırk, din, milliyet, belirli bir sosyal gruba üyelik veya siyasi görüş nedeniyle zulüm korkusu nedeniyle, uyruğu olduğu ülkenin dışında olan ve bu tür bir korku nedeniyle o ülkenin korumasından yararlanamayan veya bunu yapmak istemeyen; veya bu tür olayların bir sonucu olarak eski alışılmış ikamet ettiği ülkenin dışında olan, bu tür bir korku nedeniyle geri dönemeyen bir kişi olarak tanımlanmaktadır. Kişinin bu kriterleri karşılaması statünün oluşması için yeterlidir; UNHCR tarafından resmi olarak tanınması bu statünün kurucu bir unsuru değil, açıklayıcı niteliktedir. Çalışmada kullanılan Türkiye stoku değişkeni ise, bu geniş hukuki tanımın tamamını değil, UNHCR'ın kendi koruma kategorileri altında kayıtlı nüfusu (bkz. Yöntem, Tablo 2) yansıtmaktadır. Sığınmacılar ise, uluslararası koruma arayan kişilerdir. Bireyselleştirilmiş prosedürlere sahip bir ülkede, sığınmacı, başvurusunun yapıldığı ülke

Avrasyad e-ISSN: 2147-2610

tarafından henüz sığınma hakkı verilmemiş kişi olarak ifade edilmektedir (Konyalı, 2021: 32-40).

Zorunlu göç literatüründe çatışma ve siyasal şiddet, yerinden edilmenin temel belirleyicileri arasında ele alınmaktadır. Davenport vd. (2003), fiziksel tehditlerin ve devlet kaynaklı baskının zorunlu göç kararları üzerindeki etkisini göstererek güvenlik tehdidinin göç davranışındaki merkezi yerini vurgulamaktadır. Öte yandan bu güvenlik merkezli yaklaşımı genişleten Moore ve Shellman (2007), mülteci hareketlerinin yalnızca kaynak ülkedeki şiddet düzeyiyle değil, hedef ülkenin erişilebilirliği, kültürel yakınlık, ekonomik fırsatlar ve hareket maliyetleriyle birlikte açıklanması gerektiğini ortaya koymaktadır. Bu yaklaşım, zorunlu göçün yalnızca "itilme" mantığıyla değil, aynı zamanda yönelinen ülkenin özellikleri ve güzergâh yapısı üzerinden anlaşılması gerektiğine işaret eder.

Avrupa'ya yönelik sığınma başvuruları üzerine yapılan çalışmalar, bu çok boyutlu çerçeveyi daha da geliştirmiştir. Hatton (2004), Avrupa sığınma akımlarının savaş ve çatışma, ekonomik teşvikler ve sığınma politikalarıyla birlikte şekillendiğini göstermektedir. Bu çalışma, sığınma başvuru süreçlerinin yalnızca kaynak ülkelerdeki krizlerin sonucu olmadığını; Avrupa'daki politika ortamı ve hedef ülke çekiciliğinin de başvuru dağılımını etkilediğini ortaya koyması bakımından önemlidir. Neumayer (2004) ise Batı Avrupa ülkelerinin sığınmacılar açısından neden farklı düzeylerde çekici olduğunu inceleyerek hedef ülke seçiminin ekonomik koşullar, refah devleti olanakları, mevcut göçmen toplulukları ve erişim imkânlarıyla ilişkili olduğunu göstermektedir. Bu literatür, Avrupa'ya yönelen sığınma başvurularının ülke bazlı toplam hareketler yerine, kaynak-hedef ülke ilişkileri üzerinden incelenmesi gerektiğini desteklemektedir. Borjas (1989), herhangi bir ülkeye ait bireylerin bulundukları yerde kalma veya farklı ülkeler arasında göç etme imkanlarını gözden geçirdiklerini ve uluslararası göçü etkileyen ekonomik ve hukuki engelleri dikkate alarak en uygun seçeneği belirlediklerini ifade etmektedir.

Göç ekonomisi literatürü de benzer biçimde, uluslararası hareketliliğin ekonomik ve yapısal belirleyicilerine dikkat çeker. Mayda (2010), ikili göç akımlarının kaynak ve hedef ülkelerdeki gelir koşulları, demografik yapı, coğrafi mesafe, kültürel bağlar ve politika değişiklikleriyle ilişkili olduğunu göstermektedir. Bu bulgu, zorunlu göç bağlamında dahi ekonomik kırılganlığın ihmal edilmemesi gerektiğini düşündürür. Nitekim çatışma ortamlarında hanelerin hareket kapasitesi, yalnızca güvenlik tehdidinin büyüklüğüne değil, kaynak ülke ekonomisinin sağladığı imkânlara, mevcut bağlantılara ve yolculuk maliyetlerine de bağlıdır. Bu nedenle çatışma şoklarının Avrupa'ya yönelen başvurular üzerindeki etkisini test eden bir modelin ekonomik kapasite ve geçmiş başvuru akımlarını da içermesi gerekir. Bu yaklaşımı destekleyen Czaika ve Hobolth (2016), Avrupa Birliği ülkelerine yönelik sığınma hareketlerini belirleyen faktörleri inceleyerek çatışmaların yanı sıra hedef ülkelerin ekonomik ve kurumsal özellikleri ile mevcut göç ağlarının da sığınma başvurularının yönünü

şekillendirdiğini göstermektedir (Czaika ve Hobolth, 2016: 311–313). Benzer şekilde Lupak vd. (2022), uzun dönemli sosyo-ekonomik dengesizliklerin göç süreçlerinin kurumsallaşmasına yol açtığını ve zaman içerisinde göçü destekleyen kalıcı ağlar ile altyapının oluşmasına katkı sağladığını ifade etmektedir. Simpson (2022), insanların göç etme kararı alırken birçok ekonomik ve sosyal faktörün rol oynadığını belirtmektedir. Göçmenler, kötüleşen ekonomik durumlar veya siyasi belirsizlikler sebebiyle kendi ülkelerinden ayrılmak zorunda kalabilirler. Ancak, bazı ülkelere ise yüksek maaşlar, kaliteli sağlık hizmetleri, iyi eğitim sistemleri veya dil benzerliği gibi nedenlerle yöneldiğini ifade etmektedir.

Bununla birlikte, Avrupa'ya yönelen sığınma başvuru süreçleri yalnızca kaynak ve hedef ülke arasındaki doğrudan ilişkiyle sınırlı değildir. Özellikle Türkiye gibi ara ülkeler, zorunlu göç güzergâhlarının biçimlenmesinde kritik rol oynar. Transit göç literatürü, "transit" kavramının çoğu zaman fazla basitleştirici ve politik olarak yüklü biçimde kullanıldığını göstermektedir. Düvell (2012), transit göç kavramının belirsiz ve siyasileşmiş niteliğine dikkat çekerek, göçmenlerin ara ülkelerdeki konumlarının yalnızca geçici bekleme ya da doğrudan geçiş olarak okunamayacağını savunur. İçduygu ve Yükseker (2012) ise Türkiye örneğinde transit göç olgusunun hem fiili hareketlilik pratikleri hem de Avrupa merkezli temsil biçimleri üzerinden kurulduğunu göstermektedir. Bu yaklaşım, Türkiye'nin Avrupa'ya yönelen sığınma başvuru süreçlerinde yalnızca bir koridor değil, göç kararlarının ve hareket zamanlamasının yeniden biçimlendiği bir ara mekân olarak ele alınması gerektiğini ortaya koymaktadır.

Bu çalışma, söz konusu literatüre üç yönlü bir katkı sunmaktadır. İlk olarak çatışma şoklarını yalnızca toplam göç baskısı olarak değil, kaynak ülke-hedef ülke hatlarında test edilen dönemsel şoklar olarak ele almaktadır. İkinci olarak göç ağları ve önceki başvuru akımlarını modele dahil ederek sığınma başvuru süreçlerindeki rota bağımlılığını görünür kılmaktadır. Üçüncü olarak Türkiye'deki koruma kapsamındaki zorla yerinden edilmiş nüfus stokunu ayrı bir kanal olarak inceleyerek, çatışma şoklarının Avrupa'ya doğrudan aktarılıp aktarılmadığını sınamaktadır. Böylece makale, çatışma-göç ilişkisini doğrusal bir kriz-tepki modeli yerine, ekonomik kırılganlık, ağ yapıları ve ara mekân dinamikleriyle birlikte açıklayan daha bütüncül bir çerçeveye yerleştirmektedir.

Metodoloji ve Yöntem

Bu çalışma, Ortadoğu ve Kafkasya'dan Avrupa'ya yönelen ilk sığınma başvurularını kaynak ülke-hedef ülke-ay düzeyinde incelemektedir. Analizin temel amacı, çatışma şoklarının Avrupa'ya yönelik sığınma başvurularını doğrudan ve sistematik biçimde artırıp artırmadığını; bu ilişkinin geçmiş başvuru akımları, kaynak ülke ekonomik koşulları, hedef ülke farklılıkları ve Türkiye'deki koruma kapsamındaki zorla yerinden edilmiş nüfus stoku ile nasıl şekillendiğini değerlendirmektir.

Veri seti 2018 Ocak–2025 Aralık dönemini kapsayan aylık panel yapısında oluşturulmuştur. Örneklem, dokuz kaynak ülke ile yirmi dokuz Avrupa hedef ülkesi arasındaki 261 kaynak-hedef ülke hattından oluşmaktadır. Bu yapı, yalnızca kaynak ülkelerden Avrupa'ya yönelen toplam başvuru hacmini değil, aynı zamanda başvuruların hangi hedef ülke hatlarında yoğunlaştığını da izlemeye olanak tanımaktadır. Çalışmanın coğrafi kapsamı Tablo 1'de sunulmaktadır.

Tablo 1: Örneklemde Yer Alan Kaynak ve Hedef Ülkeler

Kaynak Ülkeler		
Suriye	Yemen	Ermenistan
Irak	Lübnan	Azerbaycan
İran	Filistin	Gürcistan
Hedef Ülkeler		
Avusturya	Almanya	Polonya
Belçika	Yunanistan	Portekiz
Bulgaristan	Macaristan	Romanya
Hırvatistan	İrlanda	Slovakya
Kıbrıs	İtalya	Slovenya
Çekya	Letonya	İspanya
Danimarka	Litvanya	İsveç
Estonya	Lüksemburg	Norveç
Finlandiya	Malta	İsviçre
Fransa	Hollanda	

Tablo 1, çalışmanın örneklem tasarımını göstermektedir. Kaynak ülkeler, Ortadoğu ve Kafkasya'da çatışma, siyasal kırılganlık ve zorunlu göç baskısı bakımından karşılaştırılabilir örnekler sunan ülkelerden oluşmaktadır. Hedef ülkeler ise Avrupa sığınma sisteminde farklı çekim kapasitelerine, coğrafi konumlara ve rota özelliklerine sahip ülkeleri kapsamaktadır. Bu tercih, çalışmanın yalnızca kaynak ülkelerdeki çatışma dinamiklerine odaklanmasını engellemekte; aynı zamanda Avrupa içindeki hedef ülke farklılaşmasını ve rota bağımlılığını da analize dahil etmektedir.

Hedef ülkeler ayrıca Türkiye'ye yakın rota ülkeleri, büyük hedef ülkeler, Güney Avrupa ülkeleri ve Kuzeybatı Avrupa ülkeleri şeklinde sınıflandırılmıştır. Bu sınıflandırma, ana modellerden sonra yürütülen heterojenlik analizlerinde kullanmak için tasarlanmıştır. Ancak bu gruplar çalışmanın temel açıklayıcı çerçevesinin yerine geçmemekte; çatışma şoklarının belirli hedef ülke kümelerinde daha güçlü bir karşılık üretip üretmediğini sınamak için tamamlayıcı bir kontrol alanı sağlamaktadır.

Çalışmanın değişken yapısı, çatışma şokları, sığınma başvuru akışlarının sürekliliği, ekonomik kırılganlık ve Türkiye kanalı olmak üzere dört temel bileşen üzerine kurulmuştur. Bağımlı değişken, kaynak ülke-hedef ülke-ay düzeyinde Avrupa ülkelerine yapılan ilk sığınma başvurularıdır. Bu değişken, belirli bir hedef ülkede ve dönemde ilk kez kayda alınan

uluslararası koruma başvurusu sayısını ifade etmektedir; kişilerin kaynak ülkeden ayrılış zamanını, izledikleri güzergâhı, Türkiye üzerinden geçip geçmediklerini, yolculuk süresini ya da başvurunun sonradan kabul edilip edilmediğini doğrudan yansıtmamaktadır. Bu nedenle bulgular, fiziksel göç hareketinin doğrudan bir ölçümü değil, idari başvuru kayıtlarındaki örüntüler olarak yorumlanmalıdır. Ana açıklayıcı değişkenler, ACLED (Silahlı Çatışma Konum ve Olay Verileri) olay verilerinden türetilen çatışma şoku göstergeleridir. Bu göstergeler toplam çatışma olayları, sivillere yönelik şiddet ve çatışma kaynaklı ölüm sayıları üzerinden oluşturulmuştur. Modellerde ayrıca önceki ay başvuru düzeyini temsil eden gecikmeli başvuru değişkeni, kaynak ülke kişi başı gelir düzeyi, tarihsel göç ağı göstergeleri ve Türkiye'deki kaynak ülke kökenli koruma kapsamındaki zorla yerinden edilmiş nüfus stoku kullanılmaktadır. Değişkenlerin tanımları, literatürdeki karşılıkları ve veri kaynakları Tablo 2'de özetlenmektedir.

Tablo 2: Değişken Tanımları, Literatür Bağlantısı ve Veri Kaynakları

Değişken ismi	Kısaltma	Açıklama	İlgili önemli çalışma	Kaynak
İlk sığınma başvuruları	first_asylum	Kaynak ülke-hedef ülke-ay düzeyinde ilk kez yapılan sığınma başvurusu sayısıdır.	Hatton, 2004; Neumayer, 2004	Eurostat, migr_asyappctzm
Gecikmeli ilk başvuru	log_first_lag1	Aynı kaynak-hedef hattındaki önceki ay başvuru düzeyini gösterir; rota sürekliliği ve yerleşik başvuru akımlarını temsil eder.	Neumayer, 2004; Moore & Shellman, 2007	Eurostat, yazar hesaplaması
Toplam Avrupa başvurusu	origin_total_asylum	Belirli bir kaynak ülkeden Avrupa hedef ülkelerine yapılan aylık toplam ilk başvuru sayısıdır.	Hatton, 2004	Eurostat, yazar hesaplaması
Çatışma olayı sayısı	conflict_events	Kaynak ülkede ilgili ayda gözlenen toplam ACLED çatışma olayı sayısıdır.	Davenport et al., 2003; Moore & Shellman, 2007	ACLED
Sivillere yönelik şiddet	civilian_violence	ACLED sınıflandırmasına göre sivilleri hedef alan şiddet olaylarını gösterir.	Davenport et al., 2003	ACLED
Çatışma kaynaklı ölüm sayısı	fatalities	ACLED olaylarında kaydedilen toplam ölüm sayısını ifade eder.	Davenport et al., 2003; Moore &	ACLED

Avrasyad e-ISSN: 2147-2610

Değişken ismi	Kısaltma	Açıklama	İlgili önemli çalışma	Kaynak
			Shellman, 2007	
Sivil şiddet şoku	shock_civilian_z15_lagk	Sivillere yönelik şiddetin kaynak ülke bazında olağan düzeyin üzerine çıktığı dönemleri gösterir; modellerde farklı gecikmelerle kullanılır.	Davenport et al., 2003; Moore & Shellman, 2007	ACLED, yazar hesaplaması
Çatışma yoğunluğu şoku	shock_conflict_p90_lag3	Çatışma olaylarının kaynak ülke dağılımında yüksek eşik değerini aşmasını temsil eder.	Davenport et al., 2003	ACLED, yazar hesaplaması
Ölüm şoku	shock_fatalities_z15_lag3	Çatışma kaynaklı ölüm sayılarında olağan eğilimin üzerindeki ani artışları gösterir.	Davenport et al., 2003	ACLED, yazar hesaplaması
Kaynak ülke kişi başı gelir	log_gdp_pc_source	Kaynak ülkedeki ekonomik koşulları ve kırılganlığı kontrol eder.	Hatton, 2004; Mayda, 2010	World Bank WDI
Tarihsel göç ağı	high_network_dyad	Kaynak-hedef hattındaki geçmiş başvuru yoğunluğuna dayalı ağ göstergesidir.	Neumayer, 2004; Mayda, 2010	Eurostat, yazar hesaplaması
Türkiye'deki koruma kapsamındaki zorla yerinden edilmiş nüfus stoku	log_turkey_stock_lag1	Türkiye'de ilgili kaynak ülke kökenli UNHCR koruma kategorilerinde (mülteci, sığınmacı, sığınmacı-benzeri, uluslararası korumaya ihtiyaç duyan diğer kişiler) yer alan nüfus stokunun gecikmeli logaritmik değeridir. Genel yabancı/göçmen nüfusunu ya da ikamet izni stokunu temsil etmez.	İçduygu & Yükseker, 2012; Düvell, 2012	Türkiye stok verisi
Türkiye stok büyümesi	turkey_stock_growth	Türkiye'deki kaynak ülke kökenli koruma kapsamındaki zorla yerinden edilmiş nüfus stokunun yıllık değişimini gösterir.	İçduygu & Yükseker, 2012	Türkiye stok verisi, yazar hesaplaması

Avrasyad e-ISSN: 2147-2610

Değişken ismi	Kısaltma	Açıklama	İlgili önemli çalışma	Kaynak
Şok-Türkiye stoku etkileşimi	shock × turkey_stock	Çatışma şoklarının Türkiye'deki koruma kapsamındaki zorla yerinden edilmiş nüfus stoku üzerinden Avrupa başvurularına aktarılıp aktarılmadığını test eder.	İçduygu & Yükseker, 2012; Düvell, 2012	ACLED ve Türkiye stok verisi, yazar hesaplaması

Tablo 2'nin amacı, modelde kullanılan değişkenleri yalnızca teknik düzeyde tanıtmak değildir. Bu tablo aynı zamanda her değişkenin çalışmanın kuramsal argümanı içindeki yerini göstermektedir. İlk sığınma başvuruları ve gecikmeli başvuru değişkeni, sığınma başvuru akışlarının rota sürekliliği ve önceki başvuru örüntüleriyle ilişkisini yakalamaktadır. Çatışma şoku değişkenleri, güvenlik kaynaklı ani baskıların Avrupa'ya yönelen başvuru akımlarıyla nasıl ilişkilendiğini test etmektedir. Kaynak ülke kişi başı gelir değişkeni, çatışma-göç ilişkisinin ekonomik kırılganlık boyutunu kontrol etmektedir. Türkiye stoku ve Türkiye stok büyümesi değişkenleri ise çalışmanın özgün katkısını oluşturan ara mekân mekanizmasını değerlendirmeye yöneliktir.

Bu değişken yapısı, makalenin temel iddiasıyla uyumludur. Çalışma, çatışma şoklarını Avrupa'ya yönelen sığınma başvurularının tek ve mekanik belirleyicisi olarak ele almamaktadır. Bunun yerine, çatışmanın etkisinin yerleşik başvuru hatları, ekonomik koşullar ve Türkiye'deki koruma kapsamındaki zorla yerinden edilmiş nüfus stoku ile birlikte değerlendirilmesi gerektiğini savunmaktadır. Bu nedenle ekonometrik modellerde şok değişkenleri tek başına değil, rota sürekliliğini ve yapısal koşulları temsil eden değişkenlerle birlikte tahmin edilmektedir.

Temel ekonometrik model, kaynak ülke-hedef ülke-ay düzeyinde iki yönlü sabit etkili panel yapı üzerine kurulmaktadır:

$$ln(1 + FirstAsylum_{odt}) = \beta_1 Shock_{o,t-k} + \beta_2 ln(1 + FirstAsylum_{od,t-1}) + \beta_3 ln(GDPpc_{ot}) + \mu_{od} + \tau_t + \varepsilon_{odt}$$

Burada o kaynak ülkeyi, d hedef ülkeyi ve t ayı göstermektedir. μ_od kaynak-hedef ülke hattına özgü zaman içinde değişmeyen özellikleri, τ_t ise bütün hatları aynı dönemde etkileyen ortak şokları kontrol etmektedir. Ana modellerde standart hatalar dyad ve ay düzeyinde iki yönlü kümelenmektedir. Bu tercih, panel veri yapısında ortaya çıkabilecek heteroskedastisite, seri korelasyon ve dönemsel ortak şokların çıkarım üzerindeki etkisini sınırlamak için kullanılmaktadır. Tablo 3 bu nedenle yalnızca two_way_cluster_dyad_month sonuçları kullanılarak oluşturulmuştur.

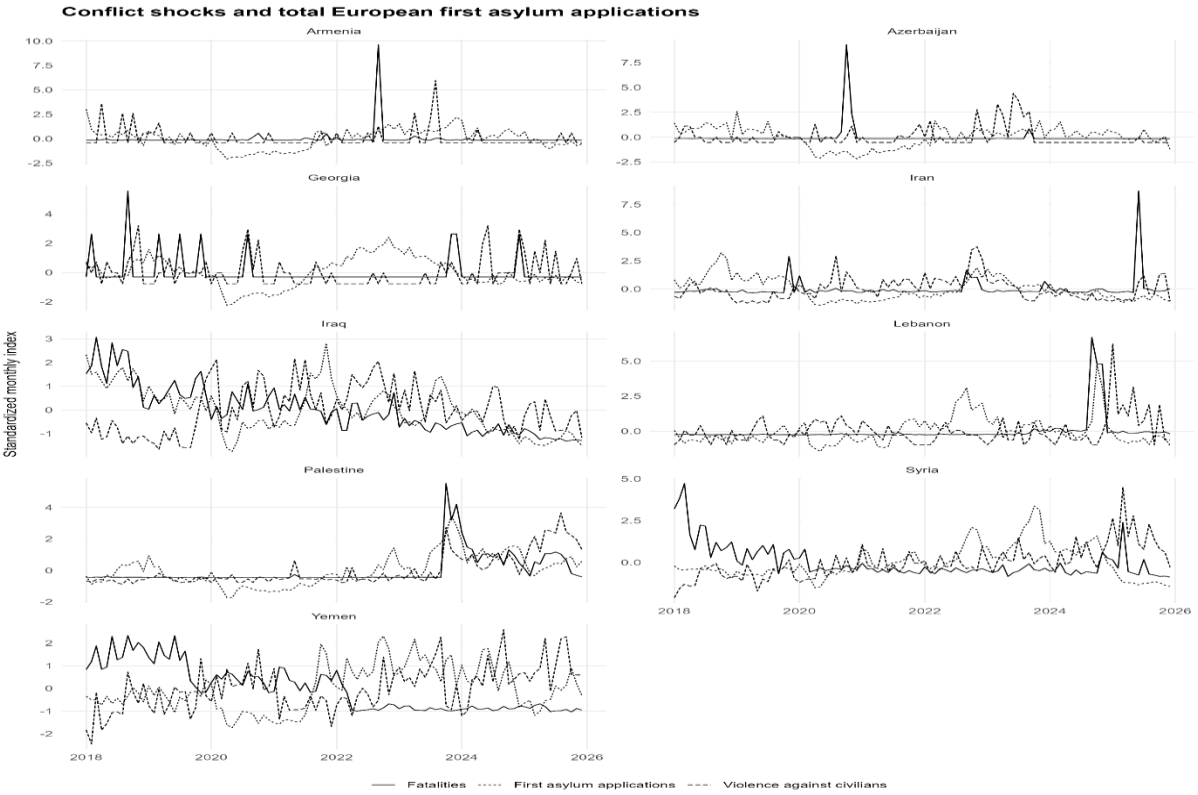
Metodolojik olarak bu modelleme stratejisi, önce tanımlayıcı örüntüleri, ardından çok değişkenli panel tahminlerini izleyen bir akışa dayanmaktadır. Bu nedenle ekonometrik

sonuçlara geçmeden önce, çatışma göstergeleri ile toplam Avrupa ilk sığınma başvuruları arasındaki ülke bazlı hareketin görsel olarak değerlendirilmesi gerekmektedir. Bu ilişki Şekil 1'de sunulmaktadır.

Şekil 1, çatışma göstergeleri ile Avrupa'ya yapılan toplam ilk sığınma başvuruları arasındaki ilişkinin kaynak ülkelere göre belirgin biçimde farklılaştığını göstermektedir. Ermenistan, Azerbaycan, İran, Lübnan ve Filistin'de belirli dönemlerde çatışma kaynaklı ölümler veya sivillere yönelik şiddet keskin biçimde yükselmesine rağmen, başvuru serisinin her zaman aynı yoğunlukta tepki vermediği görülmektedir. Bu durum, çatışma şoklarının tek başına otomatik bir başvuru artışı üretmediğini göstermesi bakımından önemlidir.

Irak, Suriye ve Yemen panellerinde ise başvuru hareketleri daha süreklilik gösteren bir yapı sergilemektedir. Bu ülkelerde başvuru serilerinin dönemsel şoklardan bağımsız olarak belirli bir akış devamlılığı taşıması, sığınma başvuru akışlarının yalnızca ani çatışma artışlarıyla değil, daha önce oluşmuş rota yapıları, hedef ülke bağlantıları ve yerleşik başvuru örüntüleriyle ilişkili olduğunu düşündürmektedir. Şekil 1 bu nedenle makalenin temel argümanını görsel düzeyde desteklemektedir: çatışma önemli bir itici faktör olmakla birlikte, Avrupa'ya yönelen ilk sığınma başvurularını açıklamak için tek başına yeterli değildir.

Şekil 1: Kaynak Ülkelere Göre Çatışma Göstergeleri ve Avrupa'ya Yapılan Toplam İlk Sığınma Başvuruları

Bu gözlemsel örüntü, ana ekonometrik modellerin neden kaynak ülke-hedef ülke-ay düzeyinde kurulması gerektiğini de açıklamaktadır. Toplam başvuru serileri ülke bazlı

Avrasyad e-ISSN: 2147-2610

farklılıkları gösterse de, sığınma başvuru süreçlerinin hangi Avrupa hedeflerine yöneldiğini, önceki başvuru akımlarının sonraki başvuruları nasıl etkilediğini ve çatışma şoklarının bu hatlarda sistematik bir karşılık üretip üretmediğini ancak dyad panel modelleri üzerinden test etmek mümkündür. Bu nedenle izleyen bölümde ana dyad panel tahminleri Tablo 3'te sunulmaktadır.

Tablo 3: Ana dyad Panel Modelleri: Çatışma Şokları ve İlk Sığınma Başvuruları

Değişkenler	Model 1: Z15 şokları	Model 2: Yüzdelik şoklar	Model 3: Kümülatif baskı
Sivil şiddet şoku, t−1	0,015		
	(0,022) [0,494]		
Sivil şiddet şoku, t−3	0,006		
	(0,019) [0,765]		
Sivil şiddet şoku, t−6	−0,038		
	(0,024) [0,119]		
Ölüm şoku, t−3	−0,030		
	(0,026) [0,236]		
Çatışma yoğunluğu şoku, p90, t−3		−0,026	
		(0,028) [0,343]	
Ölüm şoku, p90, t−3		−0,026	
		(0,029) [0,382]	
Sivil şiddet şoku, p90, t−3		0,002	
		(0,026) [0,943]	
Kümülatif çatışma baskısı, 0–3 ay			−0,003
			(0,017) [0,878]
Kümülatif çatışma baskısı, 0–6 ay			−0,008
			(0,021) [0,715]
Kümülatif ölüm baskısı, 0–6 ay			0,011
			(0,009) [0,215]
Kümülatif sivil şiddet baskısı, 0–6 ay			−0,015
			(0,013) [0,263]
Gecikmeli ilk başvuru	0,343***	0,343***	0,342***
	(0,023) [0,000]	(0,023) [0,000]	(0,023) [0,000]
Kaynak ülke kişi başı gelir	−0,495***	−0,523***	−0,485***

Avrasyad e-ISSN: 2147-2610

Değişkenler	Model 1: Z15 şokları	Model 2: Yüzdelik şoklar	Model 3: Kümülatif baskı
	(0,141) [0,001]	(0,150) [0,001]	(0,168) [0,005]
Kaynak ülke işsizlik oranı	0,003	0,002	0,009
	(0,013) [0,825]	(0,013) [0,891]	(0,013) [0,466]
Kaynak ülke enflasyon oranı	−0,000	−0,000	−0,000
	(0,000) [0,919]	(0,000) [0,864]	(0,000) [0,865]
Dyad sabit etkileri	Evet	Evet	Evet
Ay sabit etkileri	Evet	Evet	Evet
Standart hata	Dyad + ay cluster	Dyad + ay cluster	Dyad + ay cluster
Gözlem sayısı	21.924	21.924	21.924
R^2	0,889	0,889	0,889

Not: Bağımlı değişken $\ln(1 + FirstAsylum_{odt})$'dir. Parantez içindeki değerler iki yönlü kümelenmiş standart hataları, köşeli parantez içindeki değerler p-değerlerini göstermektedir. Anlamlılık düzeyleri: * p < 0,10, ** p < 0,05, *** p < 0,01.

Tablo 3, çatışma şoklarının dyad düzeyindeki ilk sığınma başvuruları üzerinde güçlü ve sistematik bir doğrudan etki üretmediğini göstermektedir. Model 1'de sivil şiddet şokunun birinci ve üçüncü ay gecikmeleri pozitif işaretli olsa da istatistiksel olarak anlamlı değildir. Altıncı ay gecikmesinin işareti negatiftir; ancak iki yönlü kümelenmiş standart hatalar kullanıldığında bu katsayı da anlamlılığını kaybetmektedir. Benzer biçimde ölüm şoku da negatif işaretli olmakla birlikte istatistiksel olarak anlamlı değildir.

Model 2, sonuçların alternatif şok tanımlarına duyarlı olup olmadığını sınamaktadır. Çatışma yoğunluğu, ölüm ve sivil şiddet değişkenlerinin 90. yüzdelik eşik üzerinden tanımlandığı bu modelde de şok katsayıları anlamlı değildir. Bu bulgu, çatışma göstergesinin nasıl tanımlandığından bağımsız olarak, dyad düzeyinde Avrupa'ya yönelen ilk sığınma başvurularını açıklayan doğrudan ve güçlü bir şok etkisinin bulunmadığını göstermektedir.

Model 3, kısa dönemli kümülatif çatışma baskısını dikkate almaktadır. Ancak 0–3 ve 0–6 aylık çatışma birikimi, ölüm birikimi ve sivil şiddet birikimi değişkenlerinin hiçbiri istatistiksel olarak anlamlı değildir. Bu sonuç, yalnızca ani şokların değil, kısa dönemli birikimli çatışma baskısının da kaynak-hedef ülke hattı düzeyindeki başvuru hareketlerini tek başına açıklamakta yetersiz kaldığını göstermektedir.

Tablodaki en güçlü ve tutarlı bulgu gecikmeli ilk başvuru değişkenidir. Bu değişken üç modelde de pozitif, yüksek düzeyde anlamlı ve oldukça istikrarlıdır. Bu sonuç, belirli bir kaynak-hedef ülke hattında önceki ay gözlenen başvuru hareketinin sonraki ay başvurularını güçlü biçimde öngördüğünü göstermektedir. Dolayısıyla Avrupa'ya yönelen sığınma

akımları, ani çatışma şoklarına verilen doğrudan tepkilerden çok, daha önce oluşmuş rota yapıları ve başvuru sürekliliği üzerinden ilerlemektedir.

Kaynak ülke kişi başı gelir değişkeni de bütün modellerde negatif ve anlamlıdır. Bu bulgu, kaynak ülkedeki ekonomik kırılganlık arttıkça Avrupa'ya yönelen ilk sığınma başvurularının yükselme eğiliminde olduğunu göstermektedir. Buna karşılık işsizlik ve enflasyon değişkenleri anlamlı değildir. Bu nedenle ekonomik boyutta ana yorum, kısa dönemli makro göstergelerden ziyade kaynak ülkenin genel gelir kapasitesi üzerinden kurulmalıdır.

Bu sonuçlar, makalenin ana argümanını güçlendirmektedir: çatışma şokları Avrupa'ya yönelen sığınma başvuruları için önemli bir bağlamsal unsur olsa da, dyad düzeyinde tek başına sistematik bir belirleyici değildir. Başvuru akımlarını açıklayan daha güçlü mekanizma, önceki başvuru hareketlerinin yarattığı rota sürekliliği ve kaynak ülkedeki ekonomik kırılganlıktır. Bu nedenle izleyen aşamada toplam Avrupa başvuruları düzeyindeki kaynak ülke modellerine geçilerek, dyad düzeyindeki bu zayıf şok etkisinin toplam başvuru hacminde daha görünür olup olmadığı değerlendirilecektir.

Tablo 3'te dyad düzeyinde çatışma şoklarının doğrudan ve sistematik bir etki üretmediği görülmektedir. Ancak dyad modelleri, hedef ülke tercihleri ve rota farklılıklarını içerdiği için şokların toplam Avrupa başvuruları üzerindeki etkisini ayrıca test etmek gerekliliği ortaya koymaktadır. Bu nedenle Tablo 4'te analiz birimi kaynak ülke-ay düzeyine çekilmekte ve her kaynak ülkeden Avrupa'ya yapılan toplam ilk sığınma başvuruları modellenmektedir.

Tablo 4: Kaynak Ülke Toplam Avrupa Başvurusu Modelleri

Değişkenler	Model 1: Z15 şokları	Model 2: Yüzdelik şoklar	Model 3: Kümülatif baskı	Model 4: Aylık değişim	Model 5: Yıllık değişim
Sivil şiddet şoku, t−1	0,033				
	(0,050) [0,529]				
Sivil şiddet şoku, t−3	0,036			−0,001	0,015
	(0,030) [0,270]			(0,011) [0,895]	(0,033) [0,670]
Sivil şiddet şoku, t−6	−0,007				
	(0,039) [0,857]				
Ölüm şoku, t−3	−0,062			−0,052	−0,019
	(0,061) [0,339]			(0,029) [0,113]	(0,066) [0,776]
Çatışma yoğunluğu şoku, p90, t−3		−0,087**			
		(0,036) [0,042]			

Değişkenler	Model 1: Z15 şokları	Model 2: Yüzdelik şoklar	Model 3: Kümülatif baskı	Model 4: Aylık değişim	Model 5: Yıllık değişim
Ölüm şoku, p90, t−3		−0,012			
		(0,071) [0,867]			
Sivil şiddet şoku, p90, t−3		0,027			
		(0,093) [0,781]			
Kümülatif çatışma baskısı, 0–3 ay			0,002		
			(0,041) [0,970]		
Kümülatif çatışma baskısı, 0–6 ay			−0,055		
			(0,072) [0,464]		
Kümülatif ölüm baskısı, 0–6 ay			0,022		
			(0,041) [0,604]		
Kümülatif sivil şiddet baskısı, 0–6 ay			−0,013		
			(0,033) [0,705]		
Kaynak ülke kişi başı gelir	−0,571	−0,623	−0,726	0,012	0,057
	(0,533) [0,315]	(0,548) [0,289]	(0,546) [0,221]	(0,050) [0,818]	(0,432) [0,898]
Kaynak ülke işsizlik oranı	−0,038	−0,040	−0,024	−0,001	−0,018
	(0,048) [0,446]	(0,048) [0,428]	(0,049) [0,639]	(0,002) [0,637]	(0,034) [0,607]
Kaynak ülke enflasyon oranı	0,001	0,001	0,001	−0,000**	−0,002*
	(0,001) [0,359]	(0,001) [0,412]	(0,001) [0,566]	(0,000) [0,026]	(0,001) [0,052]
Standart hata	Kaynak ülke cluster	Kaynak ülke cluster	Kaynak ülke cluster	Kaynak ülke cluster	Kaynak ülke cluster
Gözlem sayısı	756	756	756	756	756
R^2	0,949	0,949	0,949	0,527	0,670

Not: Parantez içindeki değerler standart hataları, köşeli parantez içindeki değerler p-değerlerini göstermektedir. Anlamlılık düzeyleri: * p < 0,10, ** p < 0,05, *** p < 0,01.

Tablo 4, kaynak ülke toplam Avrupa başvuruları düzeyinde de çatışma şoklarının güçlü ve istikrarlı bir etki üretmediğini göstermektedir. Model 1'de sivil şiddet şokunun birinci ve üçüncü ay gecikmeleri pozitif işaretlidir; ancak her iki katsayı da istatistiksel olarak

Avrasyad e-ISSN: 2147-2610

anlamlı değildir. Altıncı ay gecikmesinin işareti negatife dönmekte, fakat bu katsayı da anlamlılık taşımamaktadır. Bu bulgu, sivil şiddet şoklarının toplam Avrupa başvuruları üzerinde pozitif yönlü zayıf bir eğilim üretebileceğini, ancak bu ilişkinin sistematik bir sonuç olarak yorumlanamayacağını göstermektedir.

Model 2'de çatışma yoğunluğu, ölüm ve sivil şiddet değişkenleri 90. yüzdelik eşik üzerinden tanımlanmıştır. Bu modelde yalnızca çatışma yoğunluğu şoku negatif ve anlamlıdır. Bu sonuç, yüksek yoğunluklu çatışma dönemlerinin Avrupa'ya yapılan resmi ilk sığınma başvurularına otomatik biçimde artış olarak yansımadığını göstermesi bakımından önemlidir. Katsayının negatif olması, çatışmanın göç üretmediği anlamına gelmez; daha çok şiddetli çatışma dönemlerinde hareketliliğin kısa vadede ülke içinde, komşu ülkelerde veya ara mekânlarda tutulabileceğini; sınır geçişleri ve resmi başvuru süreçlerinin gecikebileceğini düşündürmektedir.

Model 3'te kümülatif çatışma baskısı test edilmiştir. Ancak 0–3 ve 0–6 aylık çatışma birikimi, ölüm birikimi ve sivil şiddet birikimi değişkenlerinin hiçbiri anlamlı değildir. Bu sonuç, yalnızca ani şokların değil, kısa dönemli birikimli çatışma baskısının da toplam Avrupa başvuru hacmini tek başına açıklamakta yetersiz kaldığını göstermektedir.

Model 4 ve Model 5, sonuçların aylık ve yıllık değişim tanımları altında da benzer biçimde zayıf kaldığını göstermektedir. Sivil şiddet ve ölüm şoku katsayıları bu alternatif bağımlı değişkenlerde de anlamlı değildir. Enflasyon değişkeninin aylık değişim modelinde negatif ve anlamlı, yıllık değişim modelinde ise sınırda anlamlı olması dikkat çekse de, bu bulgu çalışmanın ana mekanizmasını taşıyacak güçte değildir. Ana yorum yine çatışma şoklarının toplam Avrupa başvuruları üzerinde doğrudan ve sağlam bir etki üretmediği yönünde kurulmalıdır.

B6 tam gecikme yolu modeli de bu yorumu desteklemektedir. Sivil şiddet şokunun 0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 9 ve 12 aylık gecikmelerinin hiçbiri istatistiksel olarak anlamlı değildir. Katsayıların çoğu kısa gecikmelerde pozitif olmakla birlikte güvenilir bir anlamlılık düzeyine ulaşmamaktadır. Bu nedenle ayrı bir Şekil 2 olmadığı durumda B6 sonucunu metin içinde bu şekilde kullanmak yeterlidir; ek bir görsel zorunlu değildir.

Bu bulgular, Tablo 3 ile birlikte değerlendirildiğinde makalenin temel argümanını güçlendirmektedir. Çatışma şokları hem dyad düzeyinde hem de kaynak ülke toplam Avrupa başvuruları düzeyinde tek başına güçlü ve sistematik bir açıklayıcı değildir. Avrupa'ya yönelen ilk sığınma başvurularını anlamak için çatışma baskısını rota sürekliliği, tarihsel göç ağları, kaynak ülke ekonomik kırılganlığı ve Türkiye'nin ara mekân rolüyle birlikte değerlendirmek gerekir. Tablo 4, çatışma şoklarının toplam Avrupa başvuruları düzeyinde de güçlü ve istikrarlı bir doğrudan etki üretmediğini göstermiştir. Bu noktada yanıtlanması gereken soru, şokların tüm hatlarda aynı biçimde çalışıp çalışmadığıdır. Özellikle tarihsel göç ağlarının güçlü olduğu kaynak-hedef ülke hatlarında çatışma şoklarının daha yüksek bir

başvuru tepkisi üretmesi beklenebilir. Bu olasılığı sınamak için Tablo 5'te çatışma şokları ile tarihsel göç ağı göstergesi arasındaki etkileşim modelleri sunulmaktadır.

Tablo 5: Tarihsel Göç Ağı ve Çatışma Şokları Etkileşim Modelleri

Değişkenler	Model 1: Z15 sivil şiddet şoku	Model 2: Yüzdelik şoklar
Sivil şiddet şoku, t−3	0,020	
	(0,023) [0,397]	
Ölüm şoku, t−3	−0,030	
	(0,026) [0,249]	
Sivil şiddet şoku × yüksek tarihsel ağ	−0,055	
	(0,035) [0,114]	
Çatışma yoğunluğu şoku, p90, t−3		−0,021
		(0,033) [0,524]
Sivil şiddet şoku, p90, t−3		0,045
		(0,028) [0,112]
Çatışma yoğunluğu şoku × yüksek tarihsel ağ		−0,027
		(0,058) [0,642]
Sivil şiddet şoku, p90 × yüksek tarihsel ağ		−0,167**
		(0,064) [0,011]
Gecikmeli ilk başvuru	0,343***	0,342***
	(0,023) [0,000]	(0,023) [0,000]
Kaynak ülke kişi başı gelir	−0,489***	−0,488***
	(0,141) [0,001]	(0,147) [0,001]
Kaynak ülke işsizlik oranı	0,003	0,003
	(0,013) [0,800]	(0,013) [0,803]
Kaynak ülke enflasyon oranı	−0,000	0,000
	(0,000) [0,953]	(0,000) [0,958]
Dyad sabit etkileri	Evet	Evet
Ay sabit etkileri	Evet	Evet
Standart hata	Dyad + ay cluster	Dyad + ay cluster
Gözlem sayısı	21.924	21.924
R^2	0,889	0,889

Not: Bağımlı değişken $\ln(1 + FirstAsylum_{odt})$'dir. Parantez içindeki değerler iki yönlü kümelenmiş standart hataları, köşeli parantez içindeki değerler p-değerlerini göstermektedir. Yüksek tarihsel ağ değişkeni, kaynak-hedef ülke hattının geçmiş ortalama başvuru akımının eşik değerin üzerinde olması

Avrasyad e-ISSN: 2147-2610

durumunda 1 değerini almaktadır. Bu değişken dyad düzeyinde zaman içinde değişmediği için dyad sabit etkileri tarafından soğurulmaktadır. Anlamlılık düzeyleri: * p < 0,10, ** p < 0,05, *** p < 0,01.

Tablo 5, tarihsel göç ağlarının çatışma şoklarının etkisini otomatik olarak güçlendirdiği yönündeki beklentiyi desteklememektedir. Model 1'de sivil şiddet şoku pozitif işaretli olmakla birlikte anlamlı değildir. Sivil şiddet şoku ile yüksek tarihsel ağ etkileşiminin katsayısı negatif yönlüdür; ancak iki yönlü kümelenmiş standart hatalar altında istatistiksel anlamlılığa ulaşmamaktadır. Bu sonuç, yerleşik göç ağlarının z15 düzeyinde tanımlanan sivil şiddet şoklarını Avrupa başvurularına daha güçlü biçimde taşıdığına dair sağlam bir kanıt sunmamaktadır.

Model 2 daha dikkat çekici bir sonuç vermektedir. Sivil şiddet şokunun p90 eşiğine göre tanımlandığı modelde, düşük ağlı hatlarda şok katsayısı pozitif fakat istatistiksel olarak anlamlı değildir. Buna karşılık sivil şiddet şoku ile yüksek tarihsel ağ etkileşimi negatif ve anlamlıdır. Bu bulgu, sivil şiddet şoklarının yüksek tarihsel göç ağına sahip hatlarda daha güçlü bir başvuru artışı üretmediğini; tersine, bu hatlarda şok etkisinin zayıfladığını göstermektedir.

Bu sonuç ilk bakışta ağ literatüründeki beklentiyle ters görünebilir. Ancak bulgu, makalenin rota sürekliliği argümanıyla uyumludur. Tarihsel olarak güçlü başvuru akımlarına sahip hatlarda hareketlilik zaten belirli bir süreklilik kazanmış durumdadır; bu nedenle yeni bir çatışma şoku bu hatlarda ilave bir sıçrama üretmeyebilir. Buna karşılık düşük ağlı hatlarda şok katsayısının pozitif işaretli olması, sivil şiddet şoklarının bazı dönemlerde daha marjinal veya alternatif hedeflere yönelişi tetikleyebileceğini düşündürmektedir. Ancak bu yorum temkinli kurulmalıdır; çünkü ana şok katsayısı tek başına istatistiksel olarak anlamlı değildir.

Tablo 5'in en önemli katkısı, çatışma şokları ile göç ağları arasındaki ilişkinin doğrusal bir güçlendirme mekanizması olarak çalışmadığını göstermesidir. Yerleşik ağlar, şokları otomatik biçimde büyüten kanallar olmaktan çok, başvuru akımlarının zaten süreklilik kazandığı hatları temsil etmektedir. Bu nedenle çatışma şoklarının etkisi, güçlü ağlara sahip hatlarda yeni bir artış yaratmak yerine, mevcut akışın üzerine sınırlı bir ek katkı yapmaktadır.

Bu bulgular, çalışmanın Türkiye kanalına geçişini de güçlendirmektedir. Eğer tarihsel Avrupa ağları çatışma şoklarını beklenen biçimde büyütmüyorsa, Avrupa'ya yönelen başvuruların ara mekânlar ve geçici tutunma alanları üzerinden nasıl şekillendiği ayrıca incelenmelidir. Bu nedenle izleyen bölümde Türkiye'deki kaynak ülke kökenli koruma kapsamındaki zorla yerinden edilmiş nüfus stokunun Avrupa'ya yapılan ilk sığınma başvurularıyla ilişkisi test edilmektedir.

Tablo 5'te tarihsel Avrupa ağlarının çatışma şoklarını otomatik olarak büyütmediği görülmüştü. Bu bulgu, Avrupa'ya yönelen başvuru hareketlerinde ara mekânların rolünü ayrıca incelemeyi gerekli kılmaktadır. Bu nedenle Tablo 6'da Türkiye'deki kaynak ülke

kökenli koruma kapsamındaki zorla yerinden edilmiş nüfus stokunun Avrupa'ya yapılan ilk sığınma başvurularıyla ilişkisi test edilmektedir.

Tablo 6: Türkiye Kanalı Modelleri: Türkiye'deki Koruma Kapsamındaki Zorla Yerinden Edilmiş Nüfus Stoku, Çatışma Şokları ve Avrupa'ya İlk Sığınma Başvuruları

Değişkenler	Model 1: Sivil şok × Türkiye stoku	Model 2: Ölüm şoku × Türkiye stoku	Model 3: Yüzdelik şoklar × Türkiye stoku	Model 4: Türkiye'ye yakın rota	Model 5: Türkiye stok büyümesi
Sivil şiddet şoku, t–3	0,005	0,012		0,002	0,016
	(0,050) [0,926]	(0,023) [0,620]		(0,045) [0,966]	(0,023) [0,494]
Ölüm şoku, t–3	–0,018	–0,055		–0,018	–0,020
	(0,029) [0,532]	(0,063) [0,381]		(0,029) [0,538]	(0,027) [0,453]
Çatışma yoğunluğu şoku, p90, t–3			–0,029		
			(0,096) [0,764]		
Sivil şiddet şoku, p90, t–3			0,032		
			(0,069) [0,638]		
Türkiye stoku	0,323***	0,324***	0,318***	0,324***	
	(0,095) [0,001]	(0,094) [0,001]	(0,094) [0,001]	(0,105) [0,003]	
Türkiye stok büyümesi					0,473***
					(0,149) [0,002]
Sivil şiddet şoku × Türkiye stoku	0,001			0,001	
	(0,005) [0,837]			(0,004) [0,767]	
Ölüm şoku × Türkiye stoku		0,005			
		(0,009) [0,569]			
Çatışma yoğunluğu şoku × Türkiye stoku			0,001		
			(0,010) [0,914]		
Sivil şiddet şoku, p90 × Türkiye stoku			–0,003		

Avrasyad e-ISSN: 2147-2610

Değişkenler	Model 1: Sivil şok × Türkiye stoku	Model 2: Ölüm şoku × Türkiye stoku	Model 3: Yüzdelik şoklar × Türkiye stoku	Model 4: Türkiye'ye yakın rota	Model 5: Türkiye stok büyümesi
			(0,008) [0,666]		
Sivil şiddet şoku × Türkiye'ye yakın rota				−0,001	
				(0,097) [0,991]	
Türkiye'ye yakın rota × Türkiye stoku				−0,211	
				(0,263) [0,424]	
Sivil şiddet şoku × Türkiye'ye yakın rota × Türkiye stoku				−0,000	
				(0,009) [0,970]	
Sivil şiddet şoku × Türkiye stok büyümesi					−3,556***
					(0,750) [0,000]
Gecikmeli ilk başvuru	0,337***	0,337***	0,337***	0,390***	0,342***
	(0,024) [0,000]	(0,023) [0,000]	(0,024) [0,000]	(0,026) [0,000]	(0,024) [0,000]
Kaynak ülke kişi başı gelir	−0,457**	−0,459**	−0,476**	−0,424**	−0,691***
	(0,182) [0,014]	(0,181) [0,013]	(0,196) [0,017]	(0,197) [0,034]	(0,173) [0,000]
Kaynak ülke işsizlik oranı	0,006	0,006	0,004	0,005	0,003
	(0,021) [0,793]	(0,021) [0,774]	(0,021) [0,867]	(0,023) [0,829]	(0,022) [0,891]
Kaynak ülke enflasyon oranı	−0,000	−0,000	−0,000	−0,000	−0,000
	(0,000) [0,813]	(0,000) [0,800]	(0,000) [0,822]	(0,000) [0,820]	(0,000) [0,511]
Dyad sabit etkileri	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet
Ay sabit etkileri	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet
Standart hata	Dyad + ay cluster	Dyad + ay cluster	Dyad + ay cluster	Dyad + ay cluster	Dyad + ay cluster

Avrasyad e-ISSN: 2147-2610

Değişkenler	Model 1: Sivil şok × Türkiye stoku	Model 2: Ölüm şoku × Türkiye stoku	Model 3: Yüzdelik şoklar × Türkiye stoku	Model 4: Türkiye'ye yakın rota	Model 5: Türkiye stok büyümesi
Gözlem sayısı	17.052	17.052	17.052	17.052	17.052
R^2	0,891	0,891	0,891	0,861	0,890

Not: Bağımlı değişken ln(1+FirstAsylum_odt)'dir. Parantez içindeki değerler iki yönlü kümelenmiş standart hataları, köşeli parantez içindeki değerler p-değerlerini göstermektedir. Türkiye stoku değişkeni, genel göçmen/yabancı nüfus stokunu değil, UNHCR tabanlı refugees::population veri setinden türetilen Türkiye'deki kaynak ülke kökenli koruma kapsamındaki zorla yerinden edilmiş nüfus stokunu ifade etmektedir. Değişken, Türkiye ev sahibi ülke olarak filtrelendikten sonra ilgili UNHCR koruma kategorilerinin kaynak ülke-yıl düzeyinde toplanmasıyla oluşturulmuş; modellerde gecikmeli logaritmik değer ve stok büyümesi biçiminde kullanılmıştır.Anlamlılık düzeyleri: * $p < 0,10$, ** $p < 0,05$, *** $p < 0,01$.

Tablo 6, çalışmanın Türkiye kanalı açısından en güçlü bulgusunu ortaya koymaktadır. Türkiye'deki kaynak ülke kökenli koruma kapsamındaki zorla yerinden edilmiş nüfus stoku, Model 1–4 boyunca pozitif ve istatistiksel olarak anlamlıdır. Katsayının yaklaşık 0,32 düzeyinde istikrarlı kalması, Türkiye'de belirli bir kaynak ülke kökenli stokun yüksek olduğu durumlarda, aynı kökenden Avrupa'ya yapılan ilk sığınma başvurularının da daha yüksek olma eğiliminde olduğunu göstermektedir. Bu sonuç, Türkiye'nin Avrupa'ya yönelen sığınma başvuru süreçlerinde yalnızca coğrafi bir geçiş alanı değil, başvuru akımlarının yapısal biçimde ilişkili olduğu bir ara mekân olduğunu düşündürmektedir.

Buna karşılık çatışma şokları ile Türkiye stoku arasındaki etkileşimler anlamlı değildir. Sivil şiddet şoku, ölüm şoku ve yüzdelik eşiklerle tanımlanan şok göstergeleri Türkiye stokuyla birlikte modele dahil edildiğinde, etkileşim katsayıları istatistiksel olarak güçlü bir sonuç üretmemektedir. Bu bulgu, Türkiye'deki koruma kapsamındaki nüfus stokunun çatışma şoklarını Avrupa'ya otomatik biçimde aktaran geçirgen bir kanal gibi çalışmadığını göstermektedir. Daha uygun yorum, Türkiye stokunun Avrupa'ya yönelen başvurularla yapısal olarak ilişkili olduğu; ancak ani çatışma şoklarının Avrupa'ya doğrudan taşınmasını güçlendiren bir çarpan etkisi üretmediği yönündedir.

Model 4, Türkiye'ye yakın rota ülkeleri açısından da benzer bir sonuç vermektedir. Sivil şiddet şoku, Türkiye'ye yakın rota ve Türkiye stoku arasındaki üçlü etkileşim anlamlı değildir. Bu nedenle veriler, çatışma şoklarının özellikle Türkiye'ye yakın Avrupa hedeflerinde daha güçlü bir başvuru tepkisi yarattığı iddiasını desteklememektedir. Bu sonuç, Türkiye kanalının basit bir coğrafi yakınlık etkisiyle açıklanamayacağını göstermesi bakımından önemlidir.

Model 5'te ise daha incelikli bir mekanizmaya işaret etmektedir. Türkiye stok büyümesi pozitif ve anlamlıdır; yani Türkiye'deki kaynak ülke kökenli stokun artması genel

olarak Avrupa'ya yönelen ilk sığınma başvurularıyla pozitif ilişkilidir. Ancak sivil şiddet şoku ile Türkiye stok büyümesi arasındaki etkileşim negatif ve güçlü biçimde anlamlıdır. Bu bulgu, Türkiye'deki stok büyümesinin olağan dönemlerde Avrupa'ya yönelen hareketlilikle birlikte arttığını; fakat sivil şiddet şoklarının yaşandığı dönemlerde bu büyümenin Avrupa başvurularına doğrudan ek bir artış olarak yansımadığını göstermektedir.

Bu sonuç, çalışmanın ara mekân argümanını güçlendirmektedir. Türkiye, çatışma şoklarını Avrupa'ya otomatik olarak aktaran pasif bir transit koridor gibi görünmemektedir. Aksine, belirli dönemlerde hareketliliği tutan, geciktiren veya Avrupa'ya yönelen resmi başvuru akımlarına dönüşmesini sınırlayan bir filtre mekân işlevi görmektedir. Bu nedenle Türkiye kanalı, çalışmanın en özgün katkılarından biridir: Avrupa'ya yönelen sığınma başvuruları, yalnızca kaynak ülkedeki çatışma baskısıyla değil, Türkiye'deki stok dinamikleri ve bu stokun kriz dönemlerinde oynadığı ara mekân rolüyle birlikte anlaşılmalıdır.

Genel olarak bulgular, Ortadoğu ve Kafkasya kaynaklı ilk sığınma başvurularında çatışma şoklarının tek başına güçlü, istikrarlı ve doğrusal bir açıklayıcı olmadığını göstermektedir. Hem dyad düzeyindeki ana panel modellerinde hem de kaynak ülke toplam Avrupa başvurusu modellerinde sivil şiddet, ölüm ve çatışma yoğunluğu şokları çoğu durumda istatistiksel olarak anlamlı bir etki üretmemektedir. Buna karşılık gecikmeli başvuru değişkeninin bütün ana modellerde güçlü ve pozitif olması, Avrupa'ya yönelen sığınma başvuru süreçlerinin büyük ölçüde rota sürekliliği ve geçmiş başvuru akımları üzerinden şekillendiğini göstermektedir. Kaynak ülke kişi başı gelir değişkeninin negatif ve anlamlı olması ise bu sürekliliğin ekonomik kırılganlıkla birlikte çalıştığını ortaya koymaktadır. Dolayısıyla çalışma, çatışma-göç ilişkisini ani şoklara verilen mekanik bir tepki olarak değil, yerleşik başvuru hatları, ekonomik kapasite ve zaman içinde oluşan rota bağımlılığı üzerinden açıklamaktadır.

Türkiye kanalı, çalışmanın özgün katkısını daha belirgin hale getirmektedir. Türkiye'deki kaynak ülke kökenli koruma kapsamındaki zorla yerinden edilmiş nüfus stoku Avrupa'ya yapılan ilk sığınma başvurularıyla pozitif ve anlamlı biçimde ilişkiliyken, çatışma şokları ile Türkiye stoku arasındaki etkileşimlerin anlamlı olmaması Türkiye'nin şokları Avrupa'ya otomatik olarak aktaran geçirgen bir transit koridor olmadığını göstermektedir. Daha güçlü bulgu, Türkiye stok büyümesinin genel olarak Avrupa başvurularıyla pozitif ilişkili olması; ancak sivil şiddet şoklarıyla etkileşime girdiğinde negatif ve anlamlı bir katsayı üretmesidir. Bu sonuç, Türkiye'nin kriz dönemlerinde hareketliliği yalnızca yönlendiren değil, belirli ölçüde tutan, geciktiren ve filtreleyen bir ara mekân işlevi gördüğünü düşündürmektedir. Böylece makale, Türkiye'yi Avrupa'ya yönelen sığınma başvuru süreçlerinde pasif bir geçiş alanı olarak değil, çatışma, stok birikimi ve rota sürekliliği arasındaki ilişkinin yeniden biçimlendiği merkezi bir ara mekân olarak konumlandırmaktadır.

Değerlendirme ve Sonuç/Sonuç

Bu çalışma, Ortadoğu ve Kafkasya'dan Avrupa'ya yönelen ilk sığınma başvurularında çatışma şoklarının rolünü, kaynak ülke-hedef ülke-ay düzeyinde incelemiştir. Analizde çatışma göstergeleri, geçmiş başvuru akımları, kaynak ülke ekonomik koşulları, tarihsel göç ağları ve Türkiye'deki koruma kapsamındaki zorla yerinden edilmiş nüfus stoku birlikte değerlendirilmiştir. Genel bulgular, çatışma şoklarının Avrupa'ya yönelen ilk sığınma başvurularını tek başına, doğrudan ve sistematik biçimde açıklamadığını; başvuru akımlarının daha çok rota sürekliliği, ekonomik kırılganlık ve Türkiye'nin ara mekân konumu ile ilişkili olduğunu göstermektedir.

Bu sonuç, çatışma ve zorunlu göç arasındaki ilişkinin mekanik bir nedensellik içinde okunamayacağını ortaya koymaktadır. Kaynak ülkelerde güvenlik koşullarının bozulması elbette göç baskısını artıran temel unsurlardan biridir; ancak bu baskının Avrupa'ya yapılan resmi sığınma başvurularına dönüşmesi, mevcut rotalar, önceki hareketlilikler, hedef ülke bağlantıları ve ara mekânlarda oluşan bekleme ya da tutunma imkânları tarafından şekillendirilmektedir. Bu nedenle sığınma başvuru süreçleri yalnızca kaynak ülkedeki kriz anına değil, kriz öncesinde oluşmuş göç altyapısına ve güzergâh üzerinde yer alan kurumsal-coğrafi eşiklere bağlı olarak gelişmektedir.

Çalışmanın en önemli katkılarından biri, Türkiye'nin Avrupa'ya yönelen sığınma başvuru süreçlerindeki rolünü transit ülke kavramının ötesinde ele almasıdır. Bulgular, Türkiye'nin çatışma şoklarını Avrupa'ya doğrudan aktaran pasif ve geçirgen bir koridor olarak görülemeyeceğini düşündürmektedir. Türkiye'deki koruma kapsamındaki zorla yerinden edilmiş nüfus stoku Avrupa'ya yönelen başvurularla yapısal bir ilişki taşımakla birlikte, kriz dönemlerinde bu ilişkinin doğrudan bir aktarım mekanizması gibi işlemediği anlaşılmaktadır. Bu durum, elde edilen başvuru verileri ölçüsünde, Türkiye'yi başvuru akışlarının tutulduğu, geciktiği, yeniden yönlendiği ve zaman zaman filtrelendiği bir ara mekân olarak konumlandırmaktadır.

Bu bulgular politika düzeyinde de önemli sonuçlar doğurmaktadır. Avrupa'ya yönelen sığınma başvurularını yalnızca kaynak ülkelerdeki çatışma yoğunluğu üzerinden öngörmeye çalışan yaklaşımlar yetersiz kalabilir. Daha gerçekçi bir değerlendirme için geçmiş başvuru hatları, ekonomik kırılganlık, ara ülkelerdeki stok dinamikleri ve hedef ülke bağlantıları birlikte izlenmelidir. Bu çerçevede Türkiye gibi ara mekânlarda koruma kapasitesinin güçlendirilmesi, kayıt ve izleme mekanizmalarının şeffaflaştırılması ve sorumluluk paylaşımının daha dengeli hale getirilmesi, yalnızca bölgesel değil Avrupa ölçeğinde de daha öngörülebilir bir sığınma yönetimi sağlayabilir.

Sonuç olarak çalışma, Avrupa'ya yönelen sığınma başvuru örüntülerini ani çatışma şoklarına verilen doğrusal tepkiler olarak değil, çatışma baskısı, ekonomik kırılganlık, rota bağımlılığı ve ara mekân dinamiklerinin kesişiminde oluşan çok katmanlı bir süreç olarak

açıklamaktadır. Bu yaklaşım, hem çatışma-göç literatürüne hem de Türkiye'nin Avrupa sığınma rejimi içindeki konumuna ilişkin tartışmalara daha nüanslı bir katkı sunmaktadır.

Ekler

Ek A. Örneklem, Değişken Üretimi ve Veri Kapsamı

Ek Tablo A1. Hedef Ülke Sınıflandırmaları

target_geo	target_country_en	near_turkey_route	major_destination	southern_europe	northwestern_europe	total_first_applications	mean_monthly_first_applications	zero_share
DE	Germany	YANLIŞ	DOĞRU	YANLIŞ	DOĞRU	1416570	1639,548611	0,0289 3519
EL	Greece	DOĞRU	YANLIŞ	DOĞRU	YANLIŞ	309480	358,1944444	0,2013 8889
FR	France	YANLIŞ	DOĞRU	YANLIŞ	DOĞRU	212335	245,7581019	0,0208 3333
AT	Austria	YANLIŞ	DOĞRU	YANLIŞ	YANLIŞ	203440	235,462963	0,2685 1852
NL	Netherlands	YANLIŞ	DOĞRU	YANLIŞ	DOĞRU	180655	209,0914352	0,0983 7963
BE	Belgium	YANLIŞ	DOĞRU	YANLIŞ	DOĞRU	136745	158,2696759	0,0520 8333
SE	Sweden	YANLIŞ	DOĞRU	YANLIŞ	DOĞRU	89145	103,1770833	0,0219 9074
BG	Bulgaria	DOĞRU	YANLIŞ	YANLIŞ	YANLIŞ	79980	92,56944444	0,6759 2593
CY	Cyprus	DOĞRU	YANLIŞ	DOĞRU	YANLIŞ	65140	75,39351852	0,4525 463
IT	Italy	YANLIŞ	YANLIŞ	DOĞRU	YANLIŞ	61730	71,44675926	0,2673 6111
ES	Spain	YANLIŞ	YANLIŞ	DOĞRU	YANLIŞ	51485	59,58912037	0,2523 1481
CH	Switzerland	YANLIŞ	YANLIŞ	YANLIŞ	DOĞRU	43915	50,8275463	0,3518 5185
RO	Romania	DOĞRU	YANLIŞ	YANLIŞ	YANLIŞ	25035	28,97569444	0,6053 2407
IE	Ireland	YANLIŞ	YANLIŞ	YANLIŞ	YANLIŞ	21010	24,31712963	0,5567 1296
NO	Norway	YANLIŞ	YANLIŞ	YANLIŞ	DOĞRU	18745	21,69560185	0,6041 6667
FI	Finland	YANLIŞ	YANLIŞ	YANLIŞ	YANLIŞ	17120	19,81481481	0,5347 2222

Avrasyad e-ISSN: 2147-2610

PL	Poland	YANLIŞ	YANLIŞ	YANLIŞ	YANLIŞ	11395	13,18865741	0,48958333
DK	Denmark	YANLIŞ	YANLIŞ	YANLIŞ	DOĞRU	11355	13,14236111	0,59143519
LU	Luxembourg	YANLIŞ	YANLIŞ	YANLIŞ	YANLIŞ	10110	11,70138889	0,71180556
HR	Croatia	YANLIŞ	YANLIŞ	YANLIŞ	YANLIŞ	6080	7,037037037	0,74189815
LT	Lithuania	YANLIŞ	YANLIŞ	YANLIŞ	YANLIŞ	6015	6,961805556	0,90162037
SI	Slovenia	YANLIŞ	YANLIŞ	YANLIŞ	YANLIŞ	5195	6,012731481	0,74421296
CZ	Czechia	YANLIŞ	YANLIŞ	YANLIŞ	YANLIŞ	4485	5,190972222	0,69328704
MT	Malta	YANLIŞ	YANLIŞ	DOĞRU	YANLIŞ	4240	4,907407407	0,85648148
LV	Latvia	YANLIŞ	YANLIŞ	YANLIŞ	YANLIŞ	3135	3,628472222	0,87384259
HU	Hungary	YANLIŞ	YANLIŞ	YANLIŞ	YANLIŞ	1140	1,319444444	0,94328704
PT	Portugal	YANLIŞ	YANLIŞ	YANLIŞ	YANLIŞ	880	1,018518519	0,90393519
SK	Slovakia	YANLIŞ	YANLIŞ	YANLIŞ	YANLIŞ	515	0,596064815	0,94560185
EE	Estonia	YANLIŞ	YANLIŞ	YANLIŞ	YANLIŞ	125	0,144675926	0,9849537

Ek Tablo A2. Kaynak ülke-yıl düzeyinde Türkiye koruma kapsamındaki zorla yerinden edilmiş nüfus stoku (UNHCR refugees::population)

source_iso3	year	turkey_forced_migrant_stock	log_turkey_stock
ARM	2018		
ARM	2019		
ARM	2020		
ARM	2021		
ARM	2022		
ARM	2023		
ARM	2024		
ARM	2025		

AZE	2018	5	1,791759469
AZE	2019	5	1,791759469
AZE	2020	5	1,791759469
AZE	2021	5	1,791759469
AZE	2022	5	1,791759469
AZE	2023	5	1,791759469
AZE	2024	5	1,791759469
AZE	2025	5	1,791759469
GEO	2018		
GEO	2019		
GEO	2020		
GEO	2021		
GEO	2022		
GEO	2023		
GEO	2024		
GEO	2025		
IRN	2018	39220	10,5769676
IRN	2019	27577	10,22477363
IRN	2020	25993	10,16562102
IRN	2021	22875	10,03784361
IRN	2022	18198	9,809121927
IRN	2023	15429	9,644068945
IRN	2024	13314	9,496646498
IRN	2025	9948	9,205227323
IRQ	2018	142728	11,86870301
IRQ	2019	174524	12,06982328
IRQ	2020	167325	12,02769928
IRQ	2021	153634	11,94233494
IRQ	2022	134484	11,80920795
IRQ	2023	113937	11,64340972
IRQ	2024	87597	11,38051345
IRQ	2025	65453	11,08910288

Avrasyad e-ISSN: 2147-2610

LBN	2018	42	3,761200116
LBN	2019	42	3,761200116
LBN	2020	42	3,761200116
LBN	2021	42	3,761200116
LBN	2022	42	3,761200116
LBN	2023	42	3,761200116
LBN	2024	42	3,761200116
LBN	2025	42	3,761200116
PSE	2018	1796	7,493873887
PSE	2019	1796	7,493873887
PSE	2020	1796	7,493873887
PSE	2021	1796	7,493873887
PSE	2022	1796	7,493873887
PSE	2023	1796	7,493873887
PSE	2024	1796	7,493873887
PSE	2025	1796	7,493873887
SYR	2018	3622477	15,10266888
SYR	2019	3576370	15,08985916
SYR	2020	3641370	15,10787082
SYR	2021	3737369	15,13389271
SYR	2022	3535898	15,07847814
SYR	2023	3214780	14,9832698
SYR	2024	2901478	14,88073116
SYR	2025	2347756	14,66897096
YEM	2018	777	6,656726524
YEM	2019	777	6,656726524
YEM	2020	777	6,656726524
YEM	2021	777	6,656726524
YEM	2022	777	6,656726524
YEM	2023	777	6,656726524
YEM	2024	777	6,656726524
YEM	2025	777	6,656726524

Avrasyad e-ISSN: 2147-2610

Ek Tablo A3. Kaynak Ülke Kapsamı ve ACLED Yerel Veri Uyumu

source_iso3	source_country_en	source_group	used_in_panel	present_in_local_acled	drop_reason
ARM	Armenia	Caucasus	DOĞRU	DOĞRU	Included in final panel
AZE	Azerbaijan	Caucasus	DOĞRU	DOĞRU	Included in final panel
GEO	Georgia	Caucasus	DOĞRU	DOĞRU	Included in final panel
IRN	Iran	Middle East	DOĞRU	DOĞRU	Included in final panel
IRQ	Iraq	Middle East	DOĞRU	DOĞRU	Included in final panel
LBN	Lebanon	Middle East	DOĞRU	DOĞRU	Included in final panel
PSE	Palestine	Middle East	DOĞRU	DOĞRU	Included in final panel
SYR	Syria	Middle East	DOĞRU	DOĞRU	Included in final panel
YEM	Yemen	Middle East	DOĞRU	DOĞRU	Included in final panel
AFG	Afghanistan	Afghanistan	YANLIŞ	YANLIŞ	Dropped: Afghanistan is not covered by the uploaded local ACLED files. Add the relevant ACLED Afghanistan/South Asia file or enable API.

Ek Tablo A4. Panel kapsamı ve gözlem yapısı

item	value
Panel rows	25056
Source countries used	9
Target countries used	29
Months used	96
Minimum month	2018-01-01
Maximum month	2025-12-01
Dyads	261
Total first asylum applications	2997200
ACLED data source mode	local_acled_files

Ek B. Tanımlayıcı istatistikler

Ek Tablo B1. Kaynak ülkelere göre çatışma göstergeleri

source_country_en	source_group	months	total_conflict_events	total_fatalities	total_civilian_violence
Armenia	Caucasus	96	6266	1224	119
Azerbaijan	Caucasus	96	22547	31188	280
Georgia	Caucasus	96	325	40	298
Iran	Middle East	96	3725	15972	1789
Iraq	Middle East	96	52851	76316	6413
Lebanon	Middle East	96	21068	19896	810
Palestine	Middle East	96	40230	286128	7505
Syria	Middle East	96	129842	349372	24429
Yemen	Middle East	96	86798	461456	11696

Ek Tablo B2. Kaynak ülke-yıl düzeyinde başvuru ve çatışma göstergeleri

source_iso3	source_country_en	source_group	year	total_first_applications_europe	conflict_events	fatalities	civilian_violence_events
ARM	Armenia	Caucasus	2018	1575	1795	24	33
ARM	Armenia	Caucasus	2019	935	1887	8	15
ARM	Armenia	Caucasus	2020	705	1644	108	9
ARM	Armenia	Caucasus	2021	940	201	96	6
ARM	Armenia	Caucasus	2022	1140	237	868	11
ARM	Armenia	Caucasus	2023	1340	243	96	35
ARM	Armenia	Caucasus	2024	1245	54	16	4
ARM	Armenia	Caucasus	2025	920	205	8	6
AZE	Azerbaijan	Caucasus	2018	690	9416	188	30
AZE	Azerbaijan	Caucasus	2019	875	5357	56	21

Avrasyad e-ISSN: 2147-2610

AZE	Azerbaijan	Caucasus	2020	450	5123	28228	31
AZE	Azerbaijan	Caucasus	2021	345	474	132	29
AZE	Azerbaijan	Caucasus	2022	720	778	272	42
AZE	Azerbaijan	Caucasus	2023	725	1123	2280	124
AZE	Azerbaijan	Caucasus	2024	705	200	8	0
AZE	Azerbaijan	Caucasus	2025	580	76	24	3
GEO	Georgia	Caucasus	2018	4255	61	12	58
GEO	Georgia	Caucasus	2019	5060	43	12	34
GEO	Georgia	Caucasus	2020	2890	58	4	46
GEO	Georgia	Caucasus	2021	3930	24	0	24
GEO	Georgia	Caucasus	2022	6085	6	0	6
GEO	Georgia	Caucasus	2023	5235	24	8	21
GEO	Georgia	Caucasus	2024	3185	57	4	57
GEO	Georgia	Caucasus	2025	2965	52	0	52
IRN	Iran	Middle East	2018	5470	305	976	187
IRN	Iran	Middle East	2019	3700	183	1920	65
IRN	Iran	Middle East	2020	2565	461	1656	287
IRN	Iran	Middle East	2021	2040	441	880	265
IRN	Iran	Middle East	2022	4115	605	2952	466
IRN	Iran	Middle East	2023	4010	401	1224	219

Avrasyad e-ISSN: 2147-2610

IRN	Iran	Middle East	2024	2690	344	1092	110
IRN	Iran	Middle East	2025	1745	985	5272	190
IRQ	Iraq	Middle East	2018	8335	5188	20636	468
IRQ	Iraq	Middle East	2019	6065	4347	14056	485
IRQ	Iraq	Middle East	2020	5340	6190	10648	1014
IRQ	Iraq	Middle East	2021	9155	7990	10392	965
IRQ	Iraq	Middle East	2022	5730	8946	8544	1166
IRQ	Iraq	Middle East	2023	6775	7206	5560	907
IRQ	Iraq	Middle East	2024	4390	8942	4092	731
IRQ	Iraq	Middle East	2025	2840	4042	2388	677
LBN	Lebanon	Middle East	2018	345	274	144	63
LBN	Lebanon	Middle East	2019	410	219	100	75
LBN	Lebanon	Middle East	2020	440	335	192	139
LBN	Lebanon	Middle East	2021	485	337	296	78
LBN	Lebanon	Middle East	2022	865	373	216	72
LBN	Lebanon	Middle East	2023	510	2515	1164	78
LBN	Lebanon	Middle East	2024	1150	14156	16140	61
LBN	Lebanon	Middle East	2025	320	2859	1644	244
PSE	Palestine	Middle East	2018	1640	1227	1644	411
PSE	Palestine	Middle East	2019	1875	1291	732	523

Avrasyad e-ISSN: 2147-2610

PSE	Palestine	Middle East	2020	1190	1029	232	480
PSE	Palestine	Middle East	2021	1105	1422	1580	594
PSE	Palestine	Middle East	2022	2205	1608	920	534
PSE	Palestine	Middle East	2023	3575	7187	94536	1078
PSE	Palestine	Middle East	2024	2515	15331	119728	1347
PSE	Palestine	Middle East	2025	1835	11135	66756	2538
SYR	Syria	Middle East	2018	16255	22637	120976	2191
SYR	Syria	Middle East	2019	15125	22177	60488	2407
SYR	Syria	Middle East	2020	17060	14286	33560	2596
SYR	Syria	Middle East	2021	26140	13627	24372	3067
SYR	Syria	Middle East	2022	37985	15067	24712	3002
SYR	Syria	Middle East	2023	49975	14412	25308	3288
SYR	Syria	Middle East	2024	33155	16889	28444	3392
SYR	Syria	Middle East	2025	15490	10747	31512	4486
YEM	Yemen	Middle East	2018	640	15554	136796	1032
YEM	Yemen	Middle East	2019	735	14749	111248	1259
YEM	Yemen	Middle East	2020	680	14288	78816	1602
YEM	Yemen	Middle East	2021	1185	10856	73512	1134
YEM	Yemen	Middle East	2022	1285	10394	26716	1345
YEM	Yemen	Middle East	2023	1245	7701	10568	1709

Avrasyad e-ISSN: 2147-2610

YEM	Yemen	Middle East	2024	1130	6541	12220	1687
YEM	Yemen	Middle East	2025	885	6715	11580	1928

Ek Tablo B3. Hedef Ülkelere Göre Toplam İlk Sığınma Başvuruları

target_geo	target_country_en	total_first_applications
DE	Germany	1416570
EL	Greece	309480
FR	France	212335
AT	Austria	203440
NL	Netherlands	180655
BE	Belgium	136745
SE	Sweden	89145
BG	Bulgaria	79980
CY	Cyprus	65140
IT	Italy	61730
ES	Spain	51485
CH	Switzerland	43915
RO	Romania	25035
IE	Ireland	21010
NO	Norway	18745
FI	Finland	17120
PL	Poland	11395
DK	Denmark	11355
LU	Luxembourg	10110
HR	Croatia	6080
LT	Lithuania	6015
SI	Slovenia	5195
CZ	Czechia	4485
MT	Malta	4240
LV	Latvia	3135
HU	Hungary	1140
PT	Portugal	880

Avrasyad e-ISSN: 2147-2610

SK	Slovakia	515
EE	Estonia	125

Ek C. Tanı testleri ve sağlamlık kontrolleri

Ek Tablo C1. Panel tanı testleri

test	statistic	p_value	parameter	method
Heteroskedasticity: Breusch-Pagan	76,71387 15	6,3509E-12	df 11	studentized Breusch-Pagan test
Autocorrelation: Durbin-Watson	1,93336878	3,0502E-07		Durbin-Watson test
Panel serial correlation: Breusch-Godfrey/Wooldridge	1623,26047	1,973E-283	df 84	Breusch-Godfrey/Wooldridge test for serial correlation in panel models
Cross-section dependence: Pesaran CD	21,70593 55	1,803E-104		Pesaran CD test for cross-sectional dependence in panels

Ek Tablo C2. Durağanlık testleri

source_iso3	variable	n	adf_p_value	kpss_p_value	interpretation
ARM	civilian_violence_events	96	0,025037583	0,1	Likely stationary
ARM	conflict_events	96	0,373595549	0,01	ADF suggests unit root
ARM	d_ln_origin_total_first_app	95	0,01	0,1	Likely stationary
ARM	fatalities	96	0,01	0,1	Likely stationary
ARM	ln_origin_total_first_app	96	0,560766989	0,078358674	ADF suggests unit root
AZE	civilian_violence_events	96	0,162170816	0,1	ADF suggests unit root
AZE	conflict_events	96	0,326865268	0,01	ADF suggests unit root
AZE	d_ln_origin_total_first_app	95	0,01	0,1	Likely stationary
AZE	fatalities	96	0,01	0,1	Likely stationary
AZE	ln_origin_total_first_app	96	0,683759451	0,096839305	ADF suggests unit root
GEO	civilian_violence_events	96	0,014628401	0,1	Likely stationary
GEO	conflict_events	96	0,012494866	0,1	Likely stationary
GEO	d_ln_origin_total_first_app	95	0,01	0,1	Likely stationary
GEO	fatalities	96	0,01	0,082358623	Likely stationary
GEO	ln_origin_total_first_app	96	0,548957766	0,1	ADF suggests unit root
IRN	civilian_violence_events	96	0,398561636	0,1	ADF suggests unit root
IRN	conflict_events	96	0,01	0,08814207	Likely stationary

Avrasyad e-ISSN: 2147-2610

IRN	d_ln_origin_total_first_app	95	0,01	0,1	Likely stationary
IRN	fatalities	96	0,01	0,1	Likely stationary
IRN	ln_origin_total_first_app	96	0,559427388	0,060428976	ADF suggests unit root
IRQ	civilian_violence_events	96	0,413575944	0,03502236	ADF suggests unit root
IRQ	conflict_events	96	0,714061387	0,041930427	ADF suggests unit root
IRQ	d_ln_origin_total_first_app	95	0,01	0,1	Likely stationary
IRQ	fatalities	96	0,056500851	0,01	ADF suggests unit root
IRQ	ln_origin_total_first_app	96	0,381587941	0,01	ADF suggests unit root
LBN	civilian_violence_events	96	0,114703371	0,1	ADF suggests unit root
LBN	conflict_events	96	0,160447969	0,01	ADF suggests unit root
LBN	d_ln_origin_total_first_app	95	0,01	0,1	Likely stationary
LBN	fatalities	96	0,045401595	0,06754782	Likely stationary
LBN	ln_origin_total_first_app	96	0,29052002	0,044407551	ADF suggests unit root
PSE	civilian_violence_events	96	0,462032503	0,01	ADF suggests unit root
PSE	conflict_events	96	0,53436724	0,01	ADF suggests unit root
PSE	d_ln_origin_total_first_app	95	0,01	0,1	Likely stationary
PSE	fatalities	96	0,184642575	0,01	ADF suggests unit root
PSE	ln_origin_total_first_app	96	0,518310582	0,01	ADF suggests unit root
SYR	civilian_violence_events	96	0,036408494	0,01	KPSS rejects stationarity
SYR	conflict_events	96	0,177254349	0,01	ADF suggests unit root
SYR	d_ln_origin_total_first_app	95	0,01	0,1	Likely stationary
SYR	fatalities	96	0,055634514	0,01	ADF suggests unit root
SYR	ln_origin_total_first_app	96	0,907680233	0,085011147	ADF suggests unit root
YEM	civilian_violence_events	96	0,058030572	0,01	ADF suggests unit root
YEM	conflict_events	96	0,01	0,01	KPSS rejects stationarity
YEM	d_ln_origin_total_first_app	95	0,01	0,1	Likely stationary
YEM	fatalities	96	0,109157674	0,01	ADF suggests unit root
YEM	ln_origin_total_first_app	96	0,524948119	0,016720397	ADF suggests unit root

Ek Tablo C3. Çoklu doğrusal bağlantı kontrolü

term	**vif**
shock_civilian_z15_lag3	1,055776617
shock_fatalities_z15_lag3	1,057847717

shock_conflict_p90_lag3	1,063833139
log_first_lag1	1,166334126
log_gdp_pc_source	1,298012907
unemployment_source	1,255164522
inflation_source	1,053737848
log_gdp_pc_target	1,088720764
unemployment_target	1,058938605
covid_dummy	1,454356388
post_ukraine_2022	1,470858783

Ek Tablo C4. Ana dyad Modelleri: Tek Yönlü Clustered Standart Hatalar

model	vcov	term	estimate	std_error	statistic	p_value	conf_low	conf_high	nobs	r2
A1_dyad_z15_civilian_fatalities	cluster_dyad_default	shock_civilian_z15_lag1	0,015	0,017	0,889	0,375	-0,018	0,049	21924	0,889
A1_dyad_z15_civilian_fatalities	cluster_dyad_default	shock_civilian_z15_lag3	0,006	0,016	0,346	0,730	-0,026	0,038	21924	0,889
A1_dyad_z15_civilian_fatalities	cluster_dyad_default	shock_civilian_z15_lag6	-0,038	0,018	-2,158	0,032	-0,073	-0,004	21924	0,889
A1_dyad_z15_civilian_fatalities	cluster_dyad_default	shock_fatalities_z15_lag3	-0,030	0,024	-1,283	0,201	-0,077	0,016	21924	0,889
A1_dyad_z15_civilian_fatalities	cluster_dyad_default	log_first_lag1	0,343	0,023	14,863	0,000	0,298	0,388	21924	0,889
A1_dyad_z15_civilian_fatalities	cluster_dyad_default	log_gdp_pc_source	-0,495	0,141	-3,521	0,001	-0,771	-0,220	21924	0,889
A1_dyad_z15_civilian_fatalities	cluster_dyad_default	unemployment_source	0,003	0,013	0,221	0,825	-0,023	0,029	21924	0,889
A1_dyad_z15_civilian_fatalities	cluster_dyad_default	inflation_source	0,000	0,000	-0,123	0,902	-0,001	0,001	21924	0,889
A2_dyad_percentile_shocks	cluster_dyad_default	shock_conflict_p90_lag3	-0,026	0,026	-1,035	0,302	-0,077	0,024	21924	0,889
A2_dyad_percentile_shocks	cluster_dyad_default	shock_fatalities_p90_lag3	-0,026	0,024	-1,091	0,276	-0,072	0,020	21924	0,889
A2_dyad_percentile_shocks	cluster_dyad_default	shock_civilian_p90_lag3	0,002	0,023	0,080	0,937	-0,044	0,048	21924	0,889
A2_dyad_percentile_shocks	cluster_dyad_default	log_first_lag1	0,343	0,023	14,870	0,000	0,298	0,388	21924	0,889
A2_dyad_percentile_shocks	cluster_dyad_default	log_gdp_pc_source	-0,523	0,148	-3,530	0,000	-0,814	-0,233	21924	0,889

Avrasyad e-ISSN: 2147-2610

A2_dyad_percentile_shocks	cluster_dyad_default	unemployment_source	0,002	0,013	0,135	0,893	-0,024	0,028	21924	0,889
A2_dyad_percentile_shocks	cluster_dyad_default	inflation_source	0,000	0,000	-0,205	0,837	-0,001	0,001	21924	0,889
A3_dyad_cumulative_pressure	cluster_dyad_default	log1p(conflict_cum_0_3)	-0,003	0,015	-0,171	0,865	-0,033	0,027	21924	0,889
A3_dyad_cumulative_pressure	cluster_dyad_default	log1p(conflict_cum_0_6)	-0,008	0,021	-0,368	0,713	-0,050	0,034	21924	0,889
A3_dyad_cumulative_pressure	cluster_dyad_default	log1p(fatalities_cum_0_6)	0,011	0,008	1,411	0,159	-0,004	0,027	21924	0,889
A3_dyad_cumulative_pressure	cluster_dyad_default	log1p(civilian_cum_0_6)	-0,015	0,011	-1,299	0,195	-0,037	0,007	21924	0,889
A3_dyad_cumulative_pressure	cluster_dyad_default	log_first_lag1	0,342	0,023	14,809	0,000	0,297	0,388	21924	0,889
A3_dyad_cumulative_pressure	cluster_dyad_default	log_gdp_pc_source	-0,485	0,169	-2,866	0,004	-0,816	-0,153	21924	0,889
A3_dyad_cumulative_pressure	cluster_dyad_default	unemployment_source	0,009	0,013	0,706	0,481	-0,017	0,035	21924	0,889
A3_dyad_cumulative_pressure	cluster_dyad_default	inflation_source	0,000	0,000	-0,191	0,849	-0,001	0,001	21924	0,889

Ek Tablo C5. Alternatif bağımlı değişken modelleri

model	vcov	term	estimate	std_error	statistic	p_value	conf_low	conf_high	nobs	r2
C1_difference_monthly_change	cluster_dyad_default	shock_civilian_z15_lag3	0,005	0,016	0,308	0,758	-0,027	0,037	21924	0,441
C1_difference_monthly_change	cluster_dyad_default	shock_fatalities_z15_lag3	-0,029	0,024	-1,238	0,217	-0,076	0,017	21924	0,441
C1_difference_monthly_change	cluster_dyad_default	log_first_lag1	-0,657	0,023	-28,488	0,000	-0,702	-0,612	21924	0,441
C1_difference_monthly_change	cluster_dyad_default	log_gdp_pc_source	-0,491	0,141	-3,493	0,001	-0,767	-0,216	21924	0,441
C1_difference_monthly_change	cluster_dyad_default	unemployment_source	0,003	0,013	0,235	0,814	-0,023	0,029	21924	0,441
C1_difference_monthly_change	cluster_dyad_default	inflation_source	0,000	0,000	-0,089	0,929	-0,001	0,001	21924	0,441
C2_yoy_change	cluster_dyad_default	shock_civilian_z15_lag3	-0,026	0,023	-1,102	0,271	-0,071	0,020	21924	0,263
C2_yoy_change	cluster_dyad_default	shock_fatalities_z15_lag3	0,007	0,031	0,218	0,828	-0,055	0,068	21924	0,263

C2_yoy_change	cluster_dyad_default	log_first_lag1	0,205	0,016	12,482	0,000	0,173	0,237	21924	0,263
C2_yoy_change	cluster_dyad_default	log_gdp_pc_source	-0,013	0,141	-0,091	0,928	-0,290	0,264	21924	0,263
C2_yoy_change	cluster_dyad_default	unemployment_source	0,015	0,014	1,072	0,285	-0,012	0,042	21924	0,263
C2_yoy_change	cluster_dyad_default	inflation_source	-0,001	0,000	-2,343	0,020	-0,002	0,000	21924	0,263

Ek Tablo C6. PPML sayım modeli

model	vcov	term	estimate	std_error	statistic	p_value	conf_low	conf_high	nobs	r2
D1_ppml_count	two_way_cluster_dyad_month	shock_civilian_z15_lag3	0,037	0,029	1,254	0,210	-0,021	0,094	17286	
D1_ppml_count	two_way_cluster_dyad_month	shock_fatalities_z15_lag3	-0,032	0,034	-0,941	0,347	-0,099	0,035	17286	
D1_ppml_count	two_way_cluster_dyad_month	log_first_lag1	0,694	0,032	21,489	0,000	0,631	0,757	17286	
D1_ppml_count	two_way_cluster_dyad_month	log_gdp_pc_source	-0,209	0,125	-1,672	0,094	-0,454	0,036	17286	
D1_ppml_count	two_way_cluster_dyad_month	unemployment_source	-0,011	0,019	-0,552	0,581	-0,049	0,027	17286	
D1_ppml_count	two_way_cluster_dyad_month	inflation_source	0,000	0,001	0,064	0,949	-0,001	0,001	17286	

Ek Tablo C7. Kaynak ülke toplam Avrupa başvuruları: tam gecikme yolu

model	vcov	term	estimate	std_error	statistic	p_value	conf_low	conf_high	nobs	r2
B6_origin_total_full_lag_path	cluster_origin	shock_civilian_z15_lag0	0,005	0,041	0,131	0,899	-0,074	0,085	756	0,949
B6_origin_total_full_lag_path	cluster_origin	shock_civilian_z15_lag1	0,024	0,042	0,570	0,585	-0,059	0,107	756	0,949
B6_origin_total_full_lag_path	cluster_origin	shock_civilian_z15_lag2	0,030	0,035	0,869	0,410	-0,038	0,098	756	0,949
B6_origin_total_full_lag_path	cluster_origin	shock_civilian_z15_lag3	0,025	0,021	1,180	0,272	-0,016	0,065	756	0,949
B6_origin_total_full_lag_path	cluster_origin	shock_civilian_z15_lag4	0,017	0,020	0,848	0,421	-0,023	0,057	756	0,949
B6_origin_total_full_lag_path	cluster_origin	shock_civilian_z15_lag5	0,010	0,020	0,498	0,632	-0,030	0,050	756	0,949

B6_origin_total_full_lag_path	cluster_origin	shock_civilian_z15_lag6	-0,007	0,039	-0,182	0,860	-0,084	0,070	756	0,949
B6_origin_total_full_lag_path	cluster_origin	shock_civilian_z15_lag9	-0,024	0,057	-0,417	0,688	-0,135	0,088	756	0,949
B6_origin_total_full_lag_path	cluster_origin	shock_civilian_z15_lag12	0,018	0,053	0,337	0,745	-0,085	0,121	756	0,949
B6_origin_total_full_lag_path	cluster_origin	log_gdp_pc_source	-0,556	0,526	-1,057	0,321	-1,586	0,474	756	0,949
B6_origin_total_full_lag_path	cluster_origin	unemployment_source	-0,038	0,046	-0,826	0,433	-0,129	0,053	756	0,949
B6_origin_total_full_lag_path	cluster_origin	inflation_source	0,001	0,001	1,001	0,346	-0,001	0,004	756	0,949

Ek Tablo C8. Placebo Lead Testleri

model	term	estimate	std_error	statistic	p_value	r2
P1_civilian_z15_leads	shock_civilian_z15_lead1	-0,01	0,02	-0,41	0,68	0,89
P1_civilian_z15_leads	shock_civilian_z15_lead3	0,01	0,02	0,37	0,71	0,89
P1_civilian_z15_leads	shock_civilian_z15_lead6	-0,01	0,02	-0,57	0,57	0,89
P1_civilian_z15_leads	shock_civilian_z15_lag3	-0,01	0,02	-0,60	0,55	0,89
P1_civilian_z15_leads	log_first_lag1	0,33	0,02	14,30	0,00	0,89
P1_civilian_z15_leads	log_gdp_pc_source	-0,52	0,14	-3,69	0,00	0,89
P1_civilian_z15_leads	unemployment_source	0,00	0,01	0,28	0,78	0,89
P1_civilian_z15_leads	inflation_source	0,00	0,00	-0,90	0,37	0,89
P2_fatalities_z15_leads	shock_fatalities_z15_lead1	-0,01	0,02	-0,37	0,71	0,89
P2_fatalities_z15_leads	shock_fatalities_z15_lead3	0,00	0,02	0,00	1,00	0,89
P2_fatalities_z15_leads	shock_fatalities_z15_lead6	0,02	0,02	0,76	0,45	0,89
P2_fatalities_z15_leads	shock_fatalities_z15_lag3	-0,04	0,02	-1,72	0,09	0,89
P2_fatalities_z15_leads	log_first_lag1	0,33	0,02	14,32	0,00	0,89
P2_fatalities_z15_leads	log_gdp_pc_source	-0,53	0,14	-3,77	0,00	0,89
P2_fatalities_z15_leads	unemployment_source	0,00	0,01	0,33	0,74	0,89
P2_fatalities_z15_leads	inflation_source	0,00	0,00	-1,05	0,29	0,89
P3_conflict_p90_leads	shock_conflict_p90_lead1	-0,03	0,02	-1,18	0,24	0,89
P3_conflict_p90_leads	shock_conflict_p90_lead3	-0,06	0,02	-2,58	0,01	0,89
P3_conflict_p90_leads	shock_conflict_p90_lead6	-0,03	0,02	-1,39	0,16	0,89
P3_conflict_p90_leads	shock_conflict_p90_lag3	-0,04	0,03	-1,46	0,15	0,89

Avrasyad e-ISSN: 2147-2610

P3_conflict_p90_leads	log_first_lag1	0,33	0,02	14,23	0,00	0,89
P3_conflict_p90_leads	log_gdp_pc_source	-0,59	0,15	-4,01	0,00	0,89
P3_conflict_p90_leads	unemployment_source	0,01	0,01	0,66	0,51	0,89
P3_conflict_p90_leads	inflation_source	0,00	0,00	-1,07	0,28	0,89
P1_civilian_z15_leads	shock_civilian_z15_lead1	-0,01	0,02	-0,34	0,74	0,89
P1_civilian_z15_leads	shock_civilian_z15_lead3	0,01	0,02	0,28	0,78	0,89
P1_civilian_z15_leads	shock_civilian_z15_lead6	-0,01	0,02	-0,43	0,67	0,89
P1_civilian_z15_leads	shock_civilian_z15_lag3	-0,01	0,02	-0,55	0,58	0,89
P1_civilian_z15_leads	log_first_lag1	0,33	0,02	14,43	0,00	0,89
P1_civilian_z15_leads	log_gdp_pc_source	-0,52	0,14	-3,58	0,00	0,89
P1_civilian_z15_leads	unemployment_source	0,00	0,01	0,28	0,78	0,89
P1_civilian_z15_leads	inflation_source	0,00	0,00	-0,74	0,46	0,89
P2_fatalities_z15_leads	shock_fatalities_z15_lead1	-0,01	0,03	-0,27	0,78	0,89
P2_fatalities_z15_leads	shock_fatalities_z15_lead3	0,00	0,03	0,00	1,00	0,89
P2_fatalities_z15_leads	shock_fatalities_z15_lead6	0,02	0,03	0,67	0,50	0,89
P2_fatalities_z15_leads	shock_fatalities_z15_lag3	-0,04	0,02	-1,67	0,10	0,89
P2_fatalities_z15_leads	log_first_lag1	0,33	0,02	14,43	0,00	0,89
P2_fatalities_z15_leads	log_gdp_pc_source	-0,53	0,14	-3,67	0,00	0,89
P2_fatalities_z15_leads	unemployment_source	0,00	0,01	0,34	0,74	0,89
P2_fatalities_z15_leads	inflation_source	0,00	0,00	-0,86	0,39	0,89
P3_conflict_p90_leads	shock_conflict_p90_lead1	-0,03	0,03	-0,89	0,38	0,89
P3_conflict_p90_leads	shock_conflict_p90_lead3	-0,06	0,02	-2,41	0,02	0,89
P3_conflict_p90_leads	shock_conflict_p90_lead6	-0,03	0,03	-1,29	0,20	0,89
P3_conflict_p90_leads	shock_conflict_p90_lag3	-0,04	0,03	-1,36	0,18	0,89
P3_conflict_p90_leads	log_first_lag1	0,33	0,02	14,42	0,00	0,89
P3_conflict_p90_leads	log_gdp_pc_source	-0,59	0,15	-3,90	0,00	0,89
P3_conflict_p90_leads	unemployment_source	0,01	0,01	0,67	0,51	0,89
P3_conflict_p90_leads	inflation_source	0,00	0,00	-0,90	0,37	0,89

Ek D. Heterojenlik Analizleri

Ek Tablo D1. Hedef Ülke Grubu Heterojenliği

target_country_en	near_turkey_route	major_destination	southern_europe	northwestern_europe
Austria	YANLIŞ	DOĞRU	YANLIŞ	YANLIŞ

Belgium	YANLIŞ	DOĞRU	YANLIŞ	DOĞRU
Bulgaria	DOĞRU	YANLIŞ	YANLIŞ	YANLIŞ
Croatia	YANLIŞ	YANLIŞ	YANLIŞ	YANLIŞ
Cyprus	DOĞRU	YANLIŞ	DOĞRU	YANLIŞ
Czechia	YANLIŞ	YANLIŞ	YANLIŞ	YANLIŞ
Denmark	YANLIŞ	YANLIŞ	YANLIŞ	DOĞRU
Estonia	YANLIŞ	YANLIŞ	YANLIŞ	YANLIŞ
Finland	YANLIŞ	YANLIŞ	YANLIŞ	YANLIŞ
France	YANLIŞ	DOĞRU	YANLIŞ	DOĞRU
Germany	YANLIŞ	DOĞRU	YANLIŞ	DOĞRU
Greece	DOĞRU	YANLIŞ	DOĞRU	YANLIŞ
Hungary	YANLIŞ	YANLIŞ	YANLIŞ	YANLIŞ
Ireland	YANLIŞ	YANLIŞ	YANLIŞ	YANLIŞ
Italy	YANLIŞ	YANLIŞ	DOĞRU	YANLIŞ
Latvia	YANLIŞ	YANLIŞ	YANLIŞ	YANLIŞ
Lithuania	YANLIŞ	YANLIŞ	YANLIŞ	YANLIŞ
Luxembourg	YANLIŞ	YANLIŞ	YANLIŞ	YANLIŞ
Malta	YANLIŞ	YANLIŞ	DOĞRU	YANLIŞ
Netherlands	YANLIŞ	DOĞRU	YANLIŞ	DOĞRU
Poland	YANLIŞ	YANLIŞ	YANLIŞ	YANLIŞ
Portugal	YANLIŞ	YANLIŞ	YANLIŞ	YANLIŞ
Romania	DOĞRU	YANLIŞ	YANLIŞ	YANLIŞ
Slovakia	YANLIŞ	YANLIŞ	YANLIŞ	YANLIŞ
Slovenia	YANLIŞ	YANLIŞ	YANLIŞ	YANLIŞ
Spain	YANLIŞ	YANLIŞ	DOĞRU	YANLIŞ
Sweden	YANLIŞ	DOĞRU	YANLIŞ	DOĞRU
Norway	YANLIŞ	YANLIŞ	YANLIŞ	DOĞRU
Switzerland	YANLIŞ	YANLIŞ	YANLIŞ	DOĞRU

Ek Tablo D2. Kaynak Ülke Özelindeki Şok Modelleri

source_iso3	source_country_en	**model**	**term**	**estimate**	**std_error**	**p_value**	**nobs**	**r2**
SYR	Syria	SYR_only	shock_civilian_z15_lag3	0,03	0,03	0,34	2436	0,90

SYR	Syria	SYR_only	shock_fatalities_z15_lag3	-0,06	0,05	0,30	2436	0,90
SYR	Syria	SYR_only	shock_conflict_p90_lag3	0,00	0,07	0,95	2436	0,90
SYR	Syria	SYR_only	log_first_lag1	0,46	0,04	0,00	2436	0,90
SYR	Syria	SYR_only	log_gdp_pc_target	2,22	1,20	0,08	2436	0,90
SYR	Syria	SYR_only	unemployment_target	0,01	0,03	0,82	2436	0,90
SYR	Syria	SYR_only	covid_dummy	-0,30	0,06	0,00	2436	0,90
SYR	Syria	SYR_only	post_ukraine_2022	0,42	0,21	0,06	2436	0,90
IRQ	Iraq	IRQ_only	shock_civilian_z15_lag3	-0,14	0,06	0,03	2436	0,83
IRQ	Iraq	IRQ_only	shock_fatalities_z15_lag3	0,00	0,09	0,98	2436	0,83
IRQ	Iraq	IRQ_only	shock_conflict_p90_lag3	-0,03	0,09	0,72	2436	0,83
IRQ	Iraq	IRQ_only	log_first_lag1	0,46	0,05	0,00	2436	0,83
IRQ	Iraq	IRQ_only	log_gdp_pc_target	1,17	1,93	0,55	2436	0,83
IRQ	Iraq	IRQ_only	unemployment_target	-0,01	0,04	0,80	2436	0,83
IRQ	Iraq	IRQ_only	covid_dummy	-0,40	0,11	0,00	2436	0,83
IRQ	Iraq	IRQ_only	post_ukraine_2022	0,43	0,22	0,06	2436	0,83
IRN	Iran	IRN_only	shock_civilian_z15_lag3	0,13	0,09	0,15	2436	0,81
IRN	Iran	IRN_only	shock_fatalities_z15_lag3	-0,09	0,08	0,28	2436	0,81
IRN	Iran	IRN_only	shock_conflict_p90_lag3	0,12	0,06	0,06	2436	0,81
IRN	Iran	IRN_only	log_first_lag1	0,36	0,07	0,00	2436	0,81
IRN	Iran	IRN_only	log_gdp_pc_target	0,45	1,65	0,79	2436	0,81

Avrasyad e-ISSN: 2147-2610

IRN	Iran	IRN_only	unemployment_target	0,02	0,03	0,46	2436	0,81
IRN	Iran	IRN_only	covid_dummy	-0,25	0,07	0,00	2436	0,81
IRN	Iran	IRN_only	post_ukraine_2022	0,23	0,20	0,25	2436	0,81
YEM	Yemen	YEM_only	shock_civilian_z15_lag3	-0,05	0,07	0,47	2436	0,77
YEM	Yemen	YEM_only	shock_fatalities_z15_lag3	-0,03	0,09	0,77	2436	0,77
YEM	Yemen	YEM_only	shock_conflict_p90_lag3	-0,10	0,06	0,12	2436	0,77
YEM	Yemen	YEM_only	log_first_lag1	0,32	0,06	0,00	2436	0,77
YEM	Yemen	YEM_only	log_gdp_pc_target	2,15	1,33	0,12	2436	0,77
YEM	Yemen	YEM_only	unemployment_target	-0,07	0,07	0,30	2436	0,77
YEM	Yemen	YEM_only	covid_dummy	-0,30	0,06	0,00	2436	0,77
YEM	Yemen	YEM_only	post_ukraine_2022	0,09	0,16	0,57	2436	0,77
LBN	Lebanon	LBN_only	shock_civilian_z15_lag3	0,00	0,05	0,98	2436	0,75
LBN	Lebanon	LBN_only	shock_fatalities_z15_lag3	0,06	0,05	0,24	2436	0,75
LBN	Lebanon	LBN_only	shock_conflict_p90_lag3	-0,09	0,06	0,10	2436	0,75
LBN	Lebanon	LBN_only	log_first_lag1	0,21	0,04	0,00	2436	0,75
LBN	Lebanon	LBN_only	log_gdp_pc_target	0,64	0,79	0,42	2436	0,75
LBN	Lebanon	LBN_only	unemployment_target	-0,02	0,03	0,57	2436	0,75
LBN	Lebanon	LBN_only	covid_dummy	-0,31	0,07	0,00	2436	0,75
LBN	Lebanon	LBN_only	post_ukraine_2022	0,25	0,13	0,07	2436	0,75
PSE	Palestine	PSE_only	shock_civilian_z15_lag3	-0,01	0,04	0,85	2436	0,85

Avrasyad e-ISSN: 2147-2610

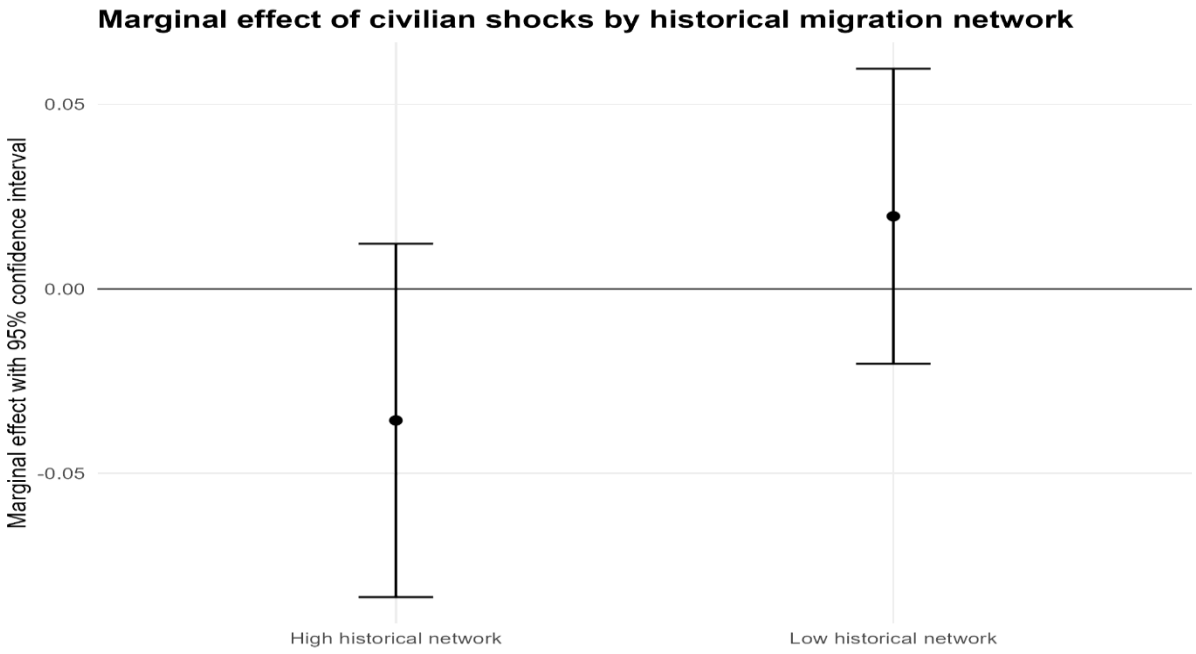
PSE	Palestine	PSE_only	shock_fatalities_z15_lag3	-0,09	0,04	0,04	2436	0,85
PSE	Palestine	PSE_only	shock_conflict_p90_lag3	-0,12	0,07	0,09	2436	0,85
PSE	Palestine	PSE_only	log_first_lag1	0,47	0,09	0,00	2436	0,85
PSE	Palestine	PSE_only	log_gdp_pc_target	0,57	1,09	0,61	2436	0,85
PSE	Palestine	PSE_only	unemployment_target	-0,05	0,05	0,26	2436	0,85
PSE	Palestine	PSE_only	covid_dummy	-0,20	0,06	0,00	2436	0,85
PSE	Palestine	PSE_only	post_ukraine_2022	0,24	0,14	0,09	2436	0,85
ARM	Armenia	ARM_only	shock_civilian_z15_lag3	-0,05	0,03	0,20	2436	0,82
ARM	Armenia	ARM_only	shock_fatalities_z15_lag3	-0,11	0,05	0,04	2436	0,82
ARM	Armenia	ARM_only	shock_conflict_p90_lag3	0,13	0,07	0,07	2436	0,82
ARM	Armenia	ARM_only	log_first_lag1	0,20	0,07	0,01	2436	0,82
ARM	Armenia	ARM_only	log_gdp_pc_target	1,46	0,91	0,12	2436	0,82
ARM	Armenia	ARM_only	unemployment_target	0,07	0,03	0,04	2436	0,82
ARM	Armenia	ARM_only	covid_dummy	-0,23	0,07	0,00	2436	0,82
ARM	Armenia	ARM_only	post_ukraine_2022	0,06	0,09	0,49	2436	0,82
AZE	Azerbaijan	AZE_only	shock_civilian_z15_lag3	0,07	0,05	0,16	2436	0,78
AZE	Azerbaijan	AZE_only	shock_fatalities_z15_lag3	-0,12	0,06	0,08	2436	0,78
AZE	Azerbaijan	AZE_only	shock_conflict_p90_lag3	0,31	0,18	0,10	2436	0,78
AZE	Azerbaijan	AZE_only	log_first_lag1	0,15	0,04	0,00	2436	0,78
AZE	Azerbaijan	AZE_only	log_gdp_pc_target	0,38	0,81	0,64	2436	0,78

Avrasyad e-ISSN: 2147-2610

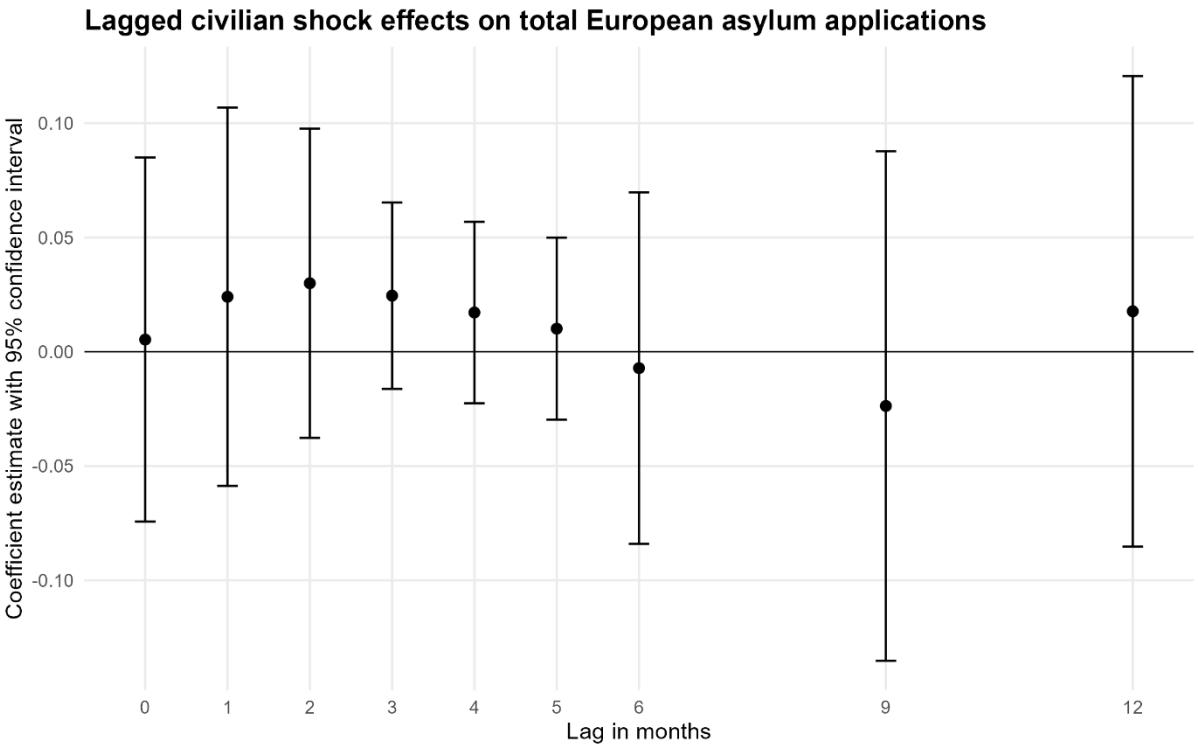
AZE	Azerbaijan	AZE_only	unemployment_target	0,01	0,03	0,83	2436	0,78
AZE	Azerbaijan	AZE_only	covid_dummy	-0,13	0,09	0,14	2436	0,78
AZE	Azerbaijan	AZE_only	post_ukraine_2022	0,22	0,15	0,16	2436	0,78
GEO	Georgia	GEO_only	shock_civilian_z15_lag3	-0,01	0,06	0,87	2436	0,90
GEO	Georgia	GEO_only	shock_fatalities_z15_lag3	0,08	0,06	0,22	2436	0,90
GEO	Georgia	GEO_only	shock_conflict_p90_lag3	-0,09	0,07	0,24	2436	0,90
GEO	Georgia	GEO_only	log_first_lag1	0,47	0,07	0,00	2436	0,90
GEO	Georgia	GEO_only	log_gdp_pc_target	1,13	1,04	0,29	2436	0,90
GEO	Georgia	GEO_only	unemployment_target	0,05	0,04	0,25	2436	0,90
GEO	Georgia	GEO_only	covid_dummy	-0,30	0,08	0,00	2436	0,90
GEO	Georgia	GEO_only	post_ukraine_2022	0,13	0,13	0,31	2436	0,90

Ek E. Tamamlayıcı Şekiller

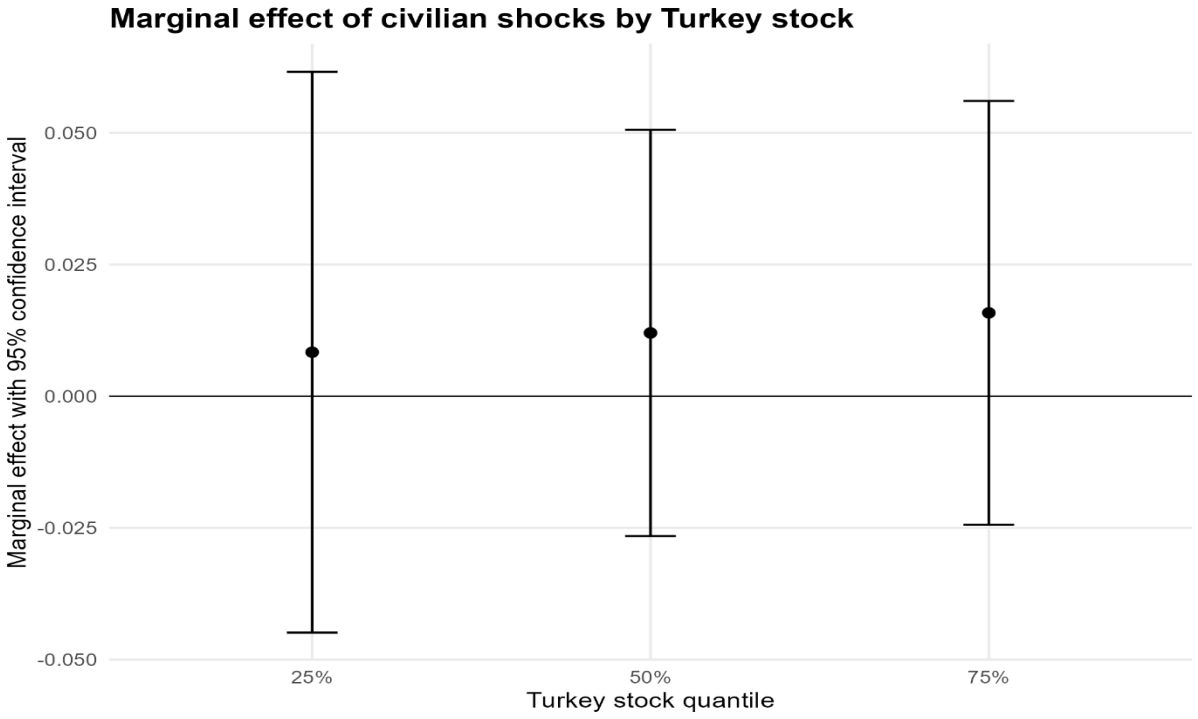
Ek Şekil E1. Tarihsel Göç Ağına Göre Koşullu Sivil Şiddet Şoku İlişkisi

Ek Şekil E2. Kaynak Ülke Toplam Avrupa Başvurularında Sivil Şiddet Şoku Gecikme Yolu

Ek Şekil E3. Türkiye stok büyümesi ve sivil şiddet şoku etkileşimi

Avrasyad e-ISSN: 2147-2610

Kaynakça

ACLED. (n.d.). ACLED codebook. Armed Conflict Location & Event Data Project. https://acleddata.com/methodology/acled-codebook

Birleşmiş Milletler. (1951). Mültecilerin Hukuki Durumuna İlişkin Sözleşme. https://www.goc.gov.tr/multecilerin-hukuki-durumuna-iliskin-sozlesme

Birleşmiş Milletler. (1967). Mültecilerin Hukuki Statüsüne İlişkin 1967 Protokolü. https://www.goc.gov.tr/kurumlar/goc.gov.tr/yonetmelikler/Sozlesmeler/MULTECILERIN-HUKUK-STATUSUNE-ILISKIN-1967-PROTOKOLU.pdf

Borjas, G. J. (1989). Economic theory and international migration. International Migration Review, 23(3), 457–485. https://doi.org/10.1177/019791838902300304

Castles, S., de Haas, H., & Miller, M. J. (2014). The age of migration: International population movements in the modern world (5th ed.). Palgrave Macmillan.

Czaika, M., & Hobolth, M. (2016). Do restrictive asylum and visa policies increase irregular migration into Europe? European Union Politics, 17(3), 345–365. https://doi.org/10.1177/1465116516633299

Davenport, C., Moore, W. H., & Poe, S. C. (2003). Sometimes you just have to leave: Domestic threats and forced migration, 1964–1989. International Interactions, 29(1), 27–55. https://doi.org/10.1080/03050620304597

Düvell, F. (2012). Transit migration: A blurred and politicised concept. Population, Space and Place, 18(4), 415–427. https://doi.org/10.1002/psp.631

Eurostat. (n.d.). Asylum applicants by type, citizenship, age and sex—Monthly data (migr_asyappctzm). https://ec.europa.eu/eurostat/

Hatton, T. J. (2004). Seeking asylum in Europe. Economic Policy, 19(38), 6–62. https://doi.org/10.1111/j.1468-0327.2004.00118.x

İçduygu, A., & Yükseker, D. (2012). Rethinking transit migration in Turkey: Reality and re-presentation in the creation of a migratory phenomenon. Population, Space and Place, 18(4), 441–456. https://doi.org/10.1002/psp.633

Konyalı, G. (2021). Uluslararası hukukta sığınma hakkı. Seçkin Yayıncılık.

Lee, E. S. (1966). A theory of migration. Demography, 3(1), 47–57. https://doi.org/10.2307/2060063

Lupak, A., Hanus, P., & Augustyn, A. (2022). Socio-economic determinants of international migration: A systematic literature review. Sustainability, 14(22), 15421. https://doi.org/10.3390/su142215421

Mayda, A. M. (2010). International migration: A panel data analysis of the determinants of bilateral flows. Journal of Population Economics, 23(4), 1249–1274. https://doi.org/10.1007/s00148-009-0251-x

Moore, W. H., & Shellman, S. M. (2007). Whither will they go? A global study of refugees' destinations, 1965–1995. International Studies Quarterly, 51(4), 811–834. https://doi.org/10.1111/j.1468-2478.2007.00478.x

Neumayer, E. (2004). Asylum destination choice: What makes some West European countries more attractive than others? European Union Politics, 5(2), 155–180. https://doi.org/10.1177/1465116504042444

Avrasyad e-ISSN: 2147-2610

Osman, W., Ncube, F., Shaaban, K., & Dafallah, A. (2024). Prevalence, predictors, and economic burden of mental health disorders among asylum seekers, refugees and migrants from African countries: A scoping review. PLOS ONE, 19(6), e0305495. https://doi.org/10.1371/journal.pone.0305495

Simpson, N. B. (2022). Migration and economic opportunity. In K. F. Zimmermann (Ed.), Handbook of Labor, Human Resources and Population Economics (pp. 1–31). Springer. https://doi.org/10.1007/978-3-319-57365-6_350-1

Tsegay, S. M. (2023). International migration: Definition, causes and effects. Genealogy, 7(3), 61. https://doi.org/10.3390/genealogy7030061

United Nations High Commissioner for Refugees. (2026). UNHCR global report 2025. https://www.unhcr.org/publications/global-report-2025

World Bank. (n.d.). GDP per capita (current US$) (NY.GDP.PCAP.CD). World Development Indicators. https://data.worldbank.org/indicator/NY.GDP.PCAP.CD

Avrasyad e-ISSN: 2147-2610